

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 5Co/49/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3119208037
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 10. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Denis Vékony
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2022:3119208037.1

Rozhodnutie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Denisa Vékonyho a sudkýň JUDr. Eriky Zajacovej a JUDr. Márie Vrtochovej v spore žalobkyne Y. T., narodenej XX.XX.XXXX, bytom v J., E. XXXX, P., XXX P. H. Rd, zastúpenej advokátskou kanceláriou AZARIOVÁ & RUŽBAŠÁN Law firm s.r.o., so sídlom Košice, Kmeťova 26, IČO 47 237 406 proti žalovaným 1/ Ing. U. X., narodenému XX.XX.XXXX, bytom S., F. U. XXXX/XX, zastúpenému Advokátska kancelária Mikita s.r.o., so sídlom Trenčín, 1. mája 11, IČO 36 861 901 a JUDr. Jánom Kanabom ml., advokátom, so sídlom Trenčín, J. Zemana 3141/101, IČO 42 273 242, 2/ P. M., P., narodenému XX.XX.XXXX, bytom S., Q. XXXX/X, 3/ Mgr. N. M., narodenej XX.XX.XXXX, bytom S., Q. XXXX/X, zastúpenej JUDr. G. H., bytom X. XX, 4/ Ing. F. Y., narodenému XX.XX.XXXX, bytom S., F. poľom XXX/XX, 5/ Nové Hliny s.r.o., so sídlom Trenčín, Hviezdová 1, IČO 52 655 259, žalovaní 2/, 4/, 5/ zastúpení JUDr. Jánom Kanabom ml., advokátom, so sídlom Trenčín, J. Zemana 3141/101, IČO 42 273, o určenie, že nehnuteľnosti patria do dedičstva, na odvolanie žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Trenčín č.k. 21C/13/2019-211 zo dňa 09. decembra 2021, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

Žalovaní 1/, 2/, 4/, a 5/ **m a j ú** voči žalobkyni **n á r o k** na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

Žalovanej 3/ sa náhrada trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom žalobu žalobkyne zamietol /výrok I./, návrh žalobkyne na prerušenie konania do právoplatného skončenia dedičského konania vedeného Okresným súdom Trenčín pod sp.zn. 14D/475/2019 zamietol /výrok II./ a žalovaným 1/, 2/, 3/, 4/, 5/ voči žalobcovi priznal náhrada trov konania v rozsahu 100 % /výrok III./.

2. Na odôvodnenie tohto rozsudku súd uviedol, že žalobkyňa sa podanou žalobou domáhala určenia, že nehnuteľnosti, parcely registra "E" č. XXXX, orná pôda o výmere 741 m² a č. XXXX/X, orná pôda o výmere 42 891 m², zapísané na LV č. XXXX, k. ú. A. T., patria do dedičstva po poručiťelovi D. F. X., narodenému XX.XX.XXXX, zomrelému dňa XX.XX.XXXX, naposledy bytom E., O.. Žalobu odôvodnila tým, že je jedinou dedičkou po menovanom poručiťelovi. Ten bol na LV č. XXXX vedený ako tzv. neznámy vlastník, s nehnuteľnosťami v správe Slovenského pozemkového fondu. Po podaní návrhu na začatie dedičského konania a po vydaní uznesenia o začatí konania o dedičstve sa dozvedela skutočnosť, že k predmetným pozemkom je v evidencii nehnuteľností vyznačená plomba, a to v dôsledku podaného návrhu na záznam, ktorým sa má zapísať žalovaný 1/, ako vlastník pozemkov, na základe notárskej zápisnice o vydržaní vlastníckeho práva zo dňa 28.06.2018. Okresný úrad Ilava, katastrálny odbor, návrhu žalovaného 1/ na záznam vyhovel a zapísal ho na podklade notárskej zápisnice o vydržaní vlastníckeho práva ako vlastníka predmetných pozemkov. Uvedená notárska zápisnica o vydržaní

vlastníckeho práva je podľa žalobkyne zjavne nezákonná. Bola vydaná na podklade osvedčenia zo dňa 28.11.1946, ktorým mal D. F. X. súhlasiť s prevodom predmetných pozemkov, ktoré osvedčenie je podpísané len S. X. (právnym predchodcom žalovaného 1/), nie D. F. X. (právnym predchodcom žalobkyne). Podľa žalovaného 1/ a notárky JUDr. Karasovej sa D. F. X. v r. XXXX súhlasne vyjadril, že nemá výhrady k vzniku vlastníckeho práva Ing. U. X., ktorý sa narodil v r. XXXX. Je zrejmé, že akékoľvek vyjadrenie D. F. X. v dokumente z roku 1946 nemohlo byť ani len teoreticky smerované k žalovanému 1/, nakoľko ten sa narodil až 9 rokov po ňom. Okrem toho účastníkom takejto notárskej zápisnice o vydržaní by mal byť aj ten, komu svedčí posledný zápis v pozemkovej knihe (jeho právny nástupca). D. F. X. nemohol byť v momente spísania notárskej zápisnice zo dňa 28.06.2019 účastníkom spísania notárskej zápisnice, nakoľko už v tom čase nežil a jeho právny nástupca podal ešte pred spísaním samotnej notárskej zápisnice návrh na začatie konania o dedičstve a je v postavení žalobkyne. V samotnom osvedčení z r. 1946, ktoré samo osebe nie je žiadnym súhlasom s vydržaním vlastníckeho práva, nie je nikde uvedený ani jeden predmetný pozemok. Ani notárka v notárskej zápisnici, ani žalovaný 1/, nikde nekonkretizovali, ako dospeli k záveru, že v predmetnom osvedčení sa jedná o pozemky, ktoré boli predmetom vydržania. K samotnému vydržaniu predmetných pozemkov žalobkyňa uviedla, že žalovaný 1/ nevyhlásil, že by akokoľvek užíval predmetné pozemky, a ani to do dnešného dňa netvrdil. Ako vlastníak bol vedený D. F. X.. O nedobromyseľnosti vydržania a účelovosti celej argumentácie žalovaného 1/ svedčí aj skutočnosť, že právna predchodkyňa žalovaného 1/, M. X., rod. C., si ešte za svojho života uplatňovala prostredníctvom reštitúcie vyvlastnený majetok svojho manžela S. X.. V tomto svojom nároku bola úspešná a štát jej v reštitučnom konaní vrátil vyvlastnené pozemky. Titulom vlastníctva právneho predchodcu žalovaného 1/ bolo vrátenie vyvlastnených pozemkov prostredníctvom reštitučného nároku, a nie predmetné osvedčenie z r. 1946, na základe ktorého žalovaný 1/ špekulatívne a v rozpore so zákonom vydržal prostredníctvom nezákonnej notárskej zápisnice predmetné pozemky. V odôvodnení reštitučného rozhodnutia zo dňa 21.02.1994 je uvedený presný spôsob identifikácie parciel, t.j. identifikácia vlastníctva právneho predchodcu vydržateľa, z ktorej je nepochybné, že S. X. nebol vlastníkom predmetných nehnuteľností pred r. 1991, t.j. nehnuteľností vedených dnes na LV č. XXXX. Ak sa samotná právna predchodkyňa vydržateľa, t.j. žalovaného 1/, necítila byť vlastníčkou predmetných parciel (nakoľko o ne v rámci reštitúcie ani nežiadala), v žiadnom prípade nemohol byť žalovaný 1/ ich dobromyseľným užívateľom z titulu právneho nástupníctva nej (M. X. rod. C.). Dobromyseľnosť žalovaného 1/ vyvracia aj právna úprava viažuca sa k vytvoreniu Registra obnovenej evidencie pôdy. Proces vytvárania tohto registra v r. 2002 umožňoval žalovanému 1/ svoj údajný a domnelý nárok preukázať, pričom tak neučinil. ROEP sa v predmetnom katastrálnom území ukončil v r. 2005 právoplatným rozhodnutím. Toto rozhodnutie je verejnou listinou, ktorá predstavuje právoplatné správne rozhodnutie, ktoré sa môže meniť len v rámci správneho konania o ROEP. Žalovaný 1/ sa neodvolal voči rozhodnutiu (ROEP-SK TN 14/2002). Rovnako nepodal ani v zákonných lehotách správnu či akúkoľvek inú žalobu a ani inak sa nedomáhal svojho domnelého vlastníckeho práva. Súd pritom nemá právomoc meniť právoplatné rozhodnutie správneho orgánu o ROEP, nakoľko by došlo k prekročeniu právomoci zasahovaním do právoplatného rozhodnutia o ROEP. Tieto skutočnosti sami o sebe spôsobujú, každá osobitne, že oprávnená držba nebola daná a tak je vylúčené, aby žalovaný 1/ zákonne nadobudol vlastnícke právo k predmetným nehnuteľnostiam titulom vydržania ku dňu 14.02.1998.

3. Vzhľadom k tomu, že v priebehu konania došlo k zmene vlastníkov predmetných nehnuteľností, na návrh žalobkyne súd uznesením č.k. 21C/13/2019-60 zo dňa 02.07.2020 pripustil, aby do konania na strane žalovanej pristúpili žalovaní 2/, 3/, 4/ a 5/.

4. Žalovaní navrhli žalobu ako nedôvodnú zamietnuť. Podľa nich bol pôvodným vlastníkom pozemkov S. X., narodený XX.XX.XXXX, zomrelý XX.XX.XXXX, naposledy bytom S. S., ktorý predal pozemky dňa 22.12.1941 na základe kúpnej zmluvy svojmu synovcovi D. F. X., narodenému XX.XX.XXXX, zomrelému XX.XX.XXXX v E. v O.. Kúpna zmluva bola uzavretá v snahe vyhnúť sa rasovým a politickým perzekúciám proti židovskému obyvateľstvu a arizácii židovského majetku. Kúpna zmluva bola fiktívna, o čom svedčí Osvedčenie zo dňa 28.11.1946, č. d. 680/47, v ktorom D. F. X. prehlasuje, že kúpna zmluva bola formálna, kúpna cena nebola nikdy vyplatená a súhlasil, aby vlastníctvo k nehnuteľnostiam špecifikovaným v osvedčení, prípadne zapísaným v iných protokoloch, bolo vložené späť na predávajúceho S. X.. S. X. zomrel bez zanechania závetu. Štátne notárstvo v Trenčíne v dedičskej veci po Ľudovítovi X. rozhodnutím sp. zn. 4D 19/86 zo dňa 08.04.1986 potvrdilo nadobudnutie dedičstva po S. X. jedinej dedičke zo zákona v II. skupine, pozostalej manželke M. X., rod. C., narodenej XX.XX.XXXX, zomrelej XX.XX.XXXX. Na základe Osvedčenia o dedičstve, sp. zn. 5D 765/97, Dnot

73/97, ktoré bolo dňa 29.01.1998 vydané Mgr. Adrienu Skýbovou, notárkou ako súdnym komisárom v dedičskej veci po nebohej M. X., nadobudol ako jediný dedič dedičstvo po nebohej M. X., G. U. X., žalovaný 1/. Dňa 28.06.2019 bola na Notárskom úrade v Trenčíne, ul. Piaristická 44 notárkou Zuzanou Karasovou spísaná notárska zápisnica, sp. zn. N 367/2019, NZ 20703/2019, NCRIs 21179/2019 vo veci osvedčenia o vydržaní vlastníckeho práva k predmetným pozemkom, v zmysle ktorej nadobudol pozemky ku dňu 14.02.1998 žalovaný 1/ titulom osvedčenia o vydržaní do výlučného vlastníctva.

5. Súd vykonal v spore dokazovanie, z ktorého zistil, že podľa LV č. XXXX k.ú. A. T. zo dňa 17.04.2019 vlastníkom parcel registra "E" č. XXXX, orná pôda o výmere 741 m² a 2041/2, orná pôda o výmere 42.891 m² bol D. F. X., naposledy bytom S. S. č. XXX, podľa záznamov maloletý, pričom tento zápis ako zápis neznámeho vlastníka pod správou Slovenského pozemkového fondu Bratislava bol výsledkom rozhodnutia o schválení ROEP - SK TN 14/2002. Dňa 28.6.2019 bola spísaná notárska zápisnica N 367/2019, NZ 20703/2019, NCRIs 21179/2019 na notárskom úrade v Trenčíne notárkou Zuzanou Karasovou. Obsahom tejto notárskej zápisnice bolo osvedčenie o vydržaní vlastníckeho práva na pozemky registra "E" č. XXXX a XXXX/X, bolo konštatované, že titulom vydržania ich získal do výlučného vlastníctva v podiele 1/1 Ing. U. X., žalovaný 1/. Ďalej sa v notárskej zápisnici konštatuje, že tieto nehnuteľnosti žalovaný 1/ vydržal dobromyseľne, nerušene do výlučného vlastníctva titulom právneho nástupníctva ako jediný právny nástupca po pôvodnom vlastníkovi S. X. zomr. XX.XX.XXXX, ktorý previedol nehnuteľnosti svojmu maloletému synovcovi D. F. X., nar. XX.XX.XXXX. Tento prevod vznikol v snahe vyhnúť sa rasovým a politickým perzekúciám, nakoľko arizácia židovského majetku sa nevzťahovala na majetok maloletých. O skutočnosti, že išlo o fiktívnu kúpnu zmluvu svedčí aj osvedčenie zo dňa 28.11.1946, ČD 680/47, v ktorom D. F. X. prehlásil, že kúpna zmluva bola čisto formálna, nikdy nebola vyplatená kúpna cena, preto súhlasil, aby vlastníctvo k predmetným parcelám bolo vložené späť na predávajúceho S. X., statkára z Q. O.. S. X. zomrel XX.XX.XXXX, v dedičskom konaní po ňom sp. zn. D 2325/97 zdedila jeho majetok jediná dedička, pozostalá manželka M. X., ktorá zomrela XX.XX.XXXX. V dedičskom konaní po nej sp.zn. 5D 765/97 bol jediným dedičom zo závetu Ing. U. X., žalovaný 1/. Dňa 28.11.1946 bolo spísané osvedčenie Čd 680/47 s nasledovným textom: Podľa ktorého ja nižšie podpísaný D. F. X., študujúci W., P. XX sa osvedčujem, že kúpnopredajnú zmluvu uzavretú s p. S. X., statkárom z Q. O., danú v S. S. dňa 22. decembra 1941 ohľadom odpredaju dolu uvedených nehnuteľností som uzavrel len čisto na základe rasových a politických perzekúcií môjho strýca - odpredávateľa -, ako i z príkazu štátneho pozemkového úradu v Bratislave zo dňa 27. novembra 1940 číslo 18757/II, a preto táto zmluva bola len čisto formálna v dôsledku čoho ani kúpna cena nebola vôbec vyplatená. Nakoľko táto zmluva podľa platných predpisov i z právneho stanoviska bola zrušená, treba ju považovať ako keby sa vôbec nebola uzavrela a v dôsledku toho zvoľujem, aby nehnuteľnosti zapísané v pozemkovej knihe katastrálneho územia T. nad Q. v protokole č. 1355 m.č. 791, v prot. číslo 1407 m.č. 792, v pozemkovej knihe katastrálneho územia Malý Kolačín v protokole č. 55 mč. 113, v pozemkovej knihe katastrálneho územia Veľký Kolačín v porotokole č. 170 mč. 15, v prot. čís. 33 mč. 724, 143, 157, 231, 711, 362, v prot. čís. 99 mč. 709, 634, 673, 768, 787, v prot. číslo 115 mč. 861, prot. čís. 117 mč 865, v prot. čís. 120 mč. 20, v prot. Čís. 196 mč 824, v prot. Čí. 218 mč. 188, v prot. čís. 221 mč. 171, v prot. číslo 229 mč 185, v prot. čís 231 mč 175, 177, v prot. čís. 232 mč 175, v prot.čís. 233, mnč.174, 187, v prot. č. 279 mč. 897, v prot. čís. 334 mč. 158, v prot. Čís. 197 mč. 199, v prot. čís. 198 mč. 170, 176, 182, 184, v prot. čís. 199 mč. 183, v prot. čís. 201, mč. 179, v prot. čís. 222 mč. 180, 181, v prot. čís. 533 mč. 143,157, 231, 711, 594, 739, 825, 841, 900, 909, 888, 556, 855, 955, 640,815, 947,954, v prot. č. s534 mč. 705, 727, 721,657,664,830, v prot.č.535 mč. 19,40,1, 857,859,648,572,553,14,21,103,105, v prot. č. 536 mč. 813, 818, v prot. č. 537 čiastka spol. hôr a pasienok a mč. 847 a v pozemkovej knihe katastrálneho územia Trenčianska Teplá v protokole čísl. 337 mč. 255, v prot. č. 892 mč. 2637, v prot. č. 1339 mč. 2490, 2495, v protokole číslo 1525 mč. 2634, v pozemkovej knihe katastrálneho územia Príles v protokole číslo 24 mč. 78/b, 74, 78/a/2, 78/a/3, 78/a/4, 75/d,73, 77/2,76,75/a, 75/b, 75/c, a v prípade iných protokoloch prísl.kat.území, ktoré z tejto zmluvy omylom boli vynechané a to všetky nehnuteľnosti na moje meno zapísané sa bez každého ďalšieho môjho opýtania späť vložilo v prospech p. S. X., statkára z Q. O. vlastnícke právo. Ďalej sa osvedčujem, že býv. predávateľ z titulu tohto späť vrátenia nehnuteľností mi nič neplatí a ja jemu z titulu príp. držby od do by kúpy po dobu späť vrátenia ničoho nedlhujem. Konečne sa zmluvné strany vzájomne osvedčujú, že v danom prípade ide o výlučne o späť vrátenie nehnuteľností vyplývajúcich zo zmluvy uzatvorenej v dôsledku politického nátlaku a že išlo len o výlučne formálnu zmluvu. Preberateľ, býv. predávateľ sa osvedčuje, že voči späť dávajúcemu nemá žiadne požiadavky vzniknutých z tejto formálnej zmluvy, a v tejto zmluve uvedené nehnuteľnosti späť preberá. Toto osvedčenie prioritne podpísal S. X.. Následne ho podpísal aj D. F. X., jeho podpis

bol osvedčený verejným notárom pod č. 2319/1946 s nasledujúcim textom: Na základe zápisnice predmetnej č. 2319/1946 napísanej osvedčujem, že pán D. F. X., člen britskej rady v W. Q. číslo X/ a, ktorého osobná totožnosť mi bola náležite dokázaná, túto listinu dnes predom mnou vlastnoručne podpísal. V Bratislave dňa 4. štvrtého decembra roku 1946. tisícdeväťstoštyridsiatehošiesteho. Prevod vlastníckeho práva bol vložený do pozemkovej knihy, čo potvrdzuje pečiatka datovaná 15.04.1947, Čd 680/1947, a podpis vedúceho pozemkovej knihy, potvrdená Okresným súdom Trenčín. Zároveň bolo pečatou Okresného súdu Ilava potvrdené vloženie vlastníckeho práva dňa 21.01.1947, Čd 59/47 ohľadne nehnuteľností zapísaných v protokole k.ú. T. P. O., Q. O.. V pozemnostnom hárku č. XXX k. ú. S. S. boli na meno maloletý D. F. X. (tútor C. S.), bytom S. S. XXX, zapísané parcely č. XXX, XXXX, XXXX/X, XXXX, XXXX, XXXX a XXXX. Dňa 09.05.2019 podala žalobkyňa Okresnému súdu Trenčín návrh na začatie dedičského konania po poručiteľovi D. F. X., zomr. XX.XX.XXXX v E. v O., kde žiadala prejednať nehnuteľnosti, parcely registra E č. XXXX a XXXX/X, zapísané na LV č. XXXX. Svoje právne nástupníctvo preukazovala tým, že poručiteľ sa dňa 03.08.1951 oženil s Y. S. Q., XX.XX.XXXX sa im narodila dcéra G. P. X., ktorá bola dňa XX.X.XXXX pokrstená ako G. P. Y. X.. Dcéra poručiteľ sa vydal a 8.2.1975 za F. Y. T. a v súčasnosti žije pod menom Y. T., pričom meno Y. vzniklo odvodením z krstného mena, konkrétne zo spojenia Q. Y.. Týmito tvrdeniami dokladovala žalobkyňa, že je jediným potomkom, a teda jedinou dedičkou poručiteľa. Tvrdenia boli doložené aj pripojenými rodnými listami. Okresný súd Trenčín začal uznesením z 4.6.2019 pod sp.zn. 14D/475/2019 dedičské konanie po poručiteľovi D. F. Singerovi. Okresný súd Trenčín prostredníctvom notárky JUDr. Márie Zimanovej, uznesením zo dňa 14.01.2020 konanie o dedičstve zastavil s poukazom na to, že v súčasnosti sú nehnuteľnosti, ktoré mali byť prejednané v dedičskom konaní vedené na iných vlastníkov, v tomto konaní žalovaných 1/ až 5/. Žalovaní predložili od spoločnosti Súkromná geodézia Trenčín, s.r.o. identifikáciu PK parciel č. XX -XX v grafickej a textovej podobe, z ktorej vyplynulo, že parc. č. KN-E č. XXXX/X, t. č. zapísaný na LV XXXX k. ú. A. T., je v celosti obsiahnutý v pozemkovoknižných parcelách č. XX - XX, uvedených v osvedčení č. d. XXX/XX ako "... v pozemkovej knihe katastrálneho územia F. v protokole číslo 24 mč. 78/b, 74, 78/a/2, 78/a/3, 78/a/4, 75/d,73, 77/2,76,75/a, 75/b, 75/c".

6. Zistené skutočnosti súd posúdil podľa § 126 ods. 1 Občianskeho zákonníka a § 63 ods. 1, § 3 ods. 4 zákona č. 323/1992 Zb. o notároch a notárskej činnosti (Notársky poriadok). Uviedol, že v prvom rade sa zaoberal naliehavým právnym záujmom žalobkyne na požadovanom určení v zmysle § 137 písm. c) zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (CSP). Ten je podľa súdu daný, keď súdna prax v rámci vlastníckych žalôb pripúšťa žalobu, ktorou sa dedič domáha vyslovenia, že určitá vec patrí do dedičstva po poručiteľovi, čo je aj v tomto prípade. Navrhované určenie sa viaže ku dňu smrti poručiteľa a posudzuje sa podľa stavu, aký tu bol v okamihu jeho smrti. Z listinných dôkazov vyplynulo, že v katastri nehnuteľností evidovaným vlastníkom sporných nehnuteľností pred vydaním notárskeho osvedčenia o vydržaní vlastníckeho práva bol D. F. X.. Žalobkyňou tvrdená skutočnosť, že je jedinou právnou nástupkyňou, dedičkou tohto vlastníka, nebola zo strany žalovanej popretá, žalobkyňa bola teda na podanie žaloby aktívne vecne legitimovaná. Keďže došlo na základe notárskeho osvedčenia k zmene vlastníka sporných nehnuteľností, mala žalobkyňa naliehavý právny záujem na požadovanom určení. Ďalej súd uviedol, že úspech žalobkyne v danej veci bol podmienený preukázaním, že predom dňom osvedčenia o vydržaní bol jej právny predchodca, D. F. X., vlastníkom sporných nehnuteľností. Za podstatnú námietku žalovaných súd považoval ich tvrdenie, že D. F. X. mal nadobudnúť vlastnícke právo k sporným nehnuteľnostiam na základe neplatnej kúpnej zmluvy z roku 1941, preto sa v prvom rade zaoberal opodstatnenosťou tejto námietky. Platnosť právneho úkonu pritom posudzoval podľa okolností, ktoré existovali v čase jeho urobenia, pretože právny úkon, ktorý v čase urobenia zodpovedal všetkým zákonným požiadavkám a bol preto platný, sa v dôsledku skutočností, ktoré nastali po jeho vzniku, nemôže dodatočne stať neplatným. Po rozpade Rakúsko-Uhorska v októbri 1918 sa územie Slovenska a Podkarpatskej Rusi stalo súčasťou novovzniknutej Československej republiky, ktorá bola jedným z nástupníckych štátov rakúsko-uhorskej monarchie. Na území Československa sa tak v oblasti súkromného práva vytvorili dve oblasti, ktoré mali rôzne právo. Išlo o oblasť Čiech, Moravy a Sliezska, kde platilo písané rakúske právo opierajúce sa rakúsky Všeobecný občiansky zákonník z roku 1811, a oblasť Slovenska a Podkarpatskej Rusi, kde zostalo v platnosti v nepísané uhorské obyčajové právo. Takýto stav, že všeobecné súkromné právo nebolo zahrnuté do jednotného občianskeho zákonníka platil až do roku 1950, s účinnosťou od 01.01.1951 vstúpil do platnosti na celom území Československa nový Občiansky zákonník. Týmto novým Občianskym zákonníkom bol odstránený právny dualizmus predchádzajúceho obdobia a došlo k zjednoteniu občianskeho práva. Dňa 14. marca 1939 vznikol slovenský štát. Na základe § 3 Zák. č. 1/1939 Sl. z. nový štát hneď pri svojom vzniku recipoval právo súkromné, ktoré bolo dovtedy platné na území Slovenska a Podkarpatskej

Rusi. Tienistou stránkou existencie slovenského štátu bolo tzv. arizačné zákonodarstvo, vychádzajúce z vplyvu rasovej príslušnosti a náboženstva na právnu spôsobilosť človeka. Toto zákonodarstvo sa na Slovensku vyvíjalo v dvoch etapách. V prvej etape bol vydaný celý rad noriem, ktorý vymedzoval pojem Židia na náboženskom základe ako aj normy, ktoré vylučovali Židov z jednotlivých oblastí sociálneho života spoločnosti. V druhej etape tieto právne normy stratili platnosť a boli nahradené komplexnou úpravou, ktorú predstavoval Židovský kódex o právnom postavení Židov. V roku 1945, keď nastalo obnovenie Československa, sa vnieslo viacero vážnych zásahov do občianskeho práva ale naďalej ostávalo v platnosti, čo sa týka územia Slovenska, pôvodné obyčajové právo a čo sa týka Čiech a Moravy rakúsky Občiansky zákonník. Na jar 1940 bol prijatý zákon č. 113/1940 - tzv. prvý arizačný zákon. Začal sa aj podstatný zásah do židovského pozemkového vlastníctva. Nový predseda vlády Vojtech Tuka a minister vnútra Alexander Mach žiadali rýchle riešenie tzv. židovskej otázky. Dňa 3. septembra 1940 snem splnomocnil vládu urobiť opatrenia na arizáciu, prechod židovského majetku do rúk nežidov, ktorá by Židov úplne zbavila majetku. Bol vytvorený Ústredný hospodársky úrad, ktorý mal riešiť najmä arizácie a likvidácie židovských obchodov a firiem. Po prijatí vládneho nariadenia č. 303/1940 - tzv. druhý arizačný zákon - nastalo ochudobňovanie Židov na Slovensku. Na ministerstve vnútra bolo vytvorené tzv. židovské oddelenie (14. oddelenie), ktoré usmerňovalo protižidovské opatrenia v občianskej a verejnej oblasti a v roku 1942 organizovalo deportácie Židov do vyhladzovacích táborov. Dňa 9. septembra 1941 vyšlo vládne nariadenie 198/1941 tzv. Židovský kódex, podľa vzoru norimberských rasových zákonov (1935). Bolo vydané na základe ustanovenia zákona č. 210/1940 Slovenského zákonníka, ktorým bola vláda zmocnená, aby robila opatrenia vo veciach arizácie, to že toto nariadenie bolo súčasťou právneho poriadku platného na území bývalého slovenského štátu je nepochybné. Tvorilo ho 270 paragrafov. Jednalo sa o rozsiahlu právnu normu, ktorá vychádzala z rasových princípov. Pojem "Žid" bol definovaný podľa rasových kritérií, bola ním osoba, ktorá mala najmenej troch židovských starých rodičov. Uzatvárať manželstvo medzi Židmi a nežidmi bolo zakázané. Židia stratili volebné právo a voliteľnosť do Snemu Slovenskej republiky a do orgánov verejnoprávnych korporácií, nemohli držať alebo nosiť zbraň, loviť ryby, riadiť slovenské motorové vozidlo, nesmeli byť zamestnaní v službách štátu, mali obmedzené spolkové a zhromažďovacie právo, tlačovú slobodu, boli vylúčení zo škôl, okrem ľudových. Nesmeli navštevovať verejné priestory (napr. parky, plavárne a pod.), museli sa odsťahovať z určitých častí mesta (nesmeli bývať na uliciach či námestiach pomenovaných po A. Hlinkovi či A. Hitlerovi), bola pre nich zavedená ranná i večerná policajná hodina, dokonca vymedzený čas kedy mohli nakupovať. Nesmeli vlastniť mnohé veci každodennej potreby (napr. rádioprijímače, fotoaparáty, automobily a i.). Od septembra 1941 museli všetci Židia od 6 rokov nosiť označenie - šesťcípú žltú hviezdu. Namiesto vojenskej služby boli pre Židov vytvorené osobitné pracovné útvary v Žiline, Novákoch, Vyhniach, Seredi a v Ilave. Radikálne bola obmedzená ich osobná sloboda, vznikli ghettá - čisto židovské štvrte. Jedným z dôsledkov rasovej perzekúcie, ktorú vykonával fašistický režim tzv. slovenského štátu proti Židom, bola konfiškácia ich majetku. Podľa § 150 ods. 1 nariadenia vlády o právnom postavení Židov č. 198/1941 Sl. z., poľnohospodárske nehnuteľnosti vo vlastníctve Židov a židovských združení stanú sa dňom, ktorý určí Štátny pozemkový úrad vyhláškou v Úradných novinách, vlastníctvom slovenského štátu. Za tieto nehnuteľnosti sa poskytne dodatočne náhrada, ktorej výšku určí podľa § 156 a ktorú podľa § 159 vyplatí Štátny pozemkový úrad. Ostatný nehnuteľný majetok Židov a židovských združení sa stal vlastníctvom slovenského štátu podľa § 191 a to 1. novembrom 1941. Podľa § 155 nariadenia vlády o právnom postavení Židov č. 198/1941 Sl. z., Štátny pozemkový úrad môže s nehnuteľnosťami, ktoré sa stali podľa § 150 vlastníctvom štátu, nakladať podľa zákona č. 46/1940 Sl. z. alebo podľa smerníc, vydaných vládou. Vlastníctvo k postihnutým nehnuteľnostiam prešlo na štát ex lege, teda bez pozemnoknižného zápisu, čo bolo v normách bývalého slovenského štátu vyjadrené priamo tým, že prechod bol stanovený na určený deň. Je teda zrejmé, že tu zákonodarcia výslovne opustil vtedy platnú intabulačnú zásadu. Zásahy do majetku Židov mali z hľadiska občianskeho práva veľmi blízko vyvlastneniu (podľa § 150 ods. 1 nariadenia vlády o právnom postavení Židov č. 198/1941 Sl. z. išlo u poľnohospodárskych nehnuteľností o pozemkovú reformu za náhradu) a pri vyvlastnení nie je treba pozemnoknižného zápisu. Vychádzajúc z uvedeného došlo preto k odňatiu nehnuteľností pôvodným pozemnoknižným vlastníkom, ktorí boli Židia a tieto nehnuteľnosti prešli do vlastníctva Slovenského štátu. Táto právna norma rovnako ako mnohé ďalšie z tohto obdobia, sa priali demokratickým zásadám našej ústavy a boli z hľadiska nášho právneho poriadku neplatné, čo bolo vyslovené už v § 2 nar. Slovenskej národnej rady z 1. septembra 1944 č. 1/1944 Zb.n. SNR. Dôsledky týchto zásahov do majetku obetí rasovej perzekúcie však neboli odstránené automaticky postupným oslobodením celého územia Slovenska. Náš právny poriadok zvolil cestu tzv. reštitučného konania, ktoré bolo upravené zákona č. 128/1946 Sb. o neplatnosti niektorých majetkovo-právnych jednaniach z doby neslobody a o nárokoch z tejto neplatnosti a iných zásahoch do majetku vznikajúcich.

Podľa výslovného ustanovenia § 2 tohto zákona, bolo treba cestou reštitučného konania postupovať i tam, kde majetkový prospech bol po 29. septembri 1938 vykonaný neplatným právnym predpisom, t.j. takým, ktorý v rozpore s Československou ústavou vykonal alebo umožnil zásah do majetku Čsl. republiky a osôb vydaných národnej, rasovej alebo politickej perzekúcii. Nárok bolo potrebné uplatniť v trojročnej reštitučnej lehote. Neplatný prevod - prechod nebol teda odstránený ipso iure, ale len na návrh poškodeného úradným rozhodnutím, takže pokiaľ sa tak nestalo, a k reštitúcii nedošlo, trvali právne následky naďalej, to znamená, že vlastníkom takýchto nereštituovaných nehnuteľností bol naďalej štát. Pre úplnosť súd uviedol, že v čase vojnového Slovenského štátu v období rokov 1939 až 1944 bola prebiehala pozemková reforma v zmysle zákona č. 46/1940 Sl. z., realizovaná Štátnym pozemkovým úradom, ktorej cieľom bolo, aby by poľnohospodárske nehnuteľnosti, nadobudnuté podľa tohto zákona, dostali roľníci a osoby, ktoré vyhovujú podmienkam tohto zákona. Hlavné zmeny v štruktúre vlastníckych vzťahov k pôde sa v priebehu pozemkovej reformy za éry vojnového Slovenského štátu týkali pôdy vo vlastníctve židovských vlastníkov. Na rozdiel od pôdy vo vlastníctve osôb slovenskej národnosti, ktorej výkup bol len fakultatívnou možnosťou, podliehala židovská pôda v súlade so štátnou politikou vyradovania Židov z hospodárskeho života na Slovensku pod inštitút obligatórneho výkupu. Výkup sa pritom týkal plošne všetkých poľnohospodárskych nehnuteľností, ktoré boli zaevidované v oficiálnych štatistikách o súpise židovského majetku vedených na základe vládneho nariadenia č. 147/1939 Sl. z. o súpise poľnohospodárskych nehnuteľností vo vlastníctve židov. Keďže sa v praxi koncept výkupu po administratívnej stránke preukázal ako relatívne zdĺhavý, pristúpil Slovenský štát k radikálnejšiemu a rýchlejšiemu riešeniu otázky prevodu vlastníckeho práva k poľnohospodárskym nehnuteľnostiam Židov na štát. Prostriedkom, ktorý umožnil celý tento proces urýchliť obídením klasického legislatívneho procesu, bol ústavný zákon č. 210/1940 Sl. z., na základe ktorého bola vláda splnomocnená vydávať vo veciach arizácie židovského majetku nariadenia s mocou zákona ako formu mimoriadnej legislatívy. Základným opatrením na zrýchlenie procesu definitívnej úpravy vlastníckych vzťahov k židovským poľnohospodárskym nehnuteľnostiam sa stalo vládne nariadenie s mocou zákona č. 93/1941 Sl. z. z 19.05.1941. To nahradilo dovtedajší obligatórny výkup ako osobitnú formu vyvlastnenia za náhradu ex offo uskutočneným prevodom vlastníckeho práva zo židovského vlastníka na štát na základe rozhodnutia Štátneho pozemkového úradu. Samotný prevod vlastníctva tak nastal ku dňu, ktorý Štátny pozemkový úrad určil vo vyhláske zverejňovanej v Úradných novinách (§ 1 ods. 1). Zápis zmeny v osobe vlastníka do pozemkovej knihy podľa § 2 ods. 1 tak mal v kontexte tohto prístupu len deklaratórne účinky. Právny rámec úpravy vlastníckych vzťahov k poľnohospodárskym nehnuteľnostiam Židov zavedený nariadením č. 93/1941 Sl. z. prevzal a v určitých smeroch ďalej rozvinul Židovský kódex. Svedčí o tom de facto totožná textácia väčšiny ustanovení § 150 až 166 Židovského kódexu s ustanoveniami nariadenia č. 93/1941 Sl. z. V nadväznosti na § 150 ods. 1 Židovského kódexu nakoniec Štátny pozemkový úrad vydal okrem viacerých osobitných vyhlášok kľúčovú vyhlášku č. 231/1942 Úr. n. z 13. mája 1942, na základe ktorej prechádzali k 16. máju 1942 všetky poľnohospodárske nehnuteľnosti židovských vlastníkov na území Slovenska do vlastníctva štátu, ak sa tak nestalo už skôr. Prostredníctvom tejto "generálnej" vyhlášky tak bola zavŕšená právna stránka procesu likvidácie židovského pozemkového vlastníctva a vylúčenia Židov z účasti na hospodárskom živote na Slovensku v rámci segmentu poľnohospodárstva.

7. V danej veci súdu z dokazovania vyplynulo, že S. X. uzavrel kúpnu zmluvu s D. F. X. XX.XX.XXXX. Bolo to už v čase platnosti Židovského kódexu, ale pred dňom 16.05.1942, teda pred dňom, kedy prešla poľnohospodárska pôda zo zákona na štát. V osvedčení č. d. 680/47 sa uvádza, že k uzavretiu kúpnej zmluvy došlo na základe rasových a politických perzekúcií, ako aj z príkazu Štátneho pozemkového úradu v Bratislave. Uvádzanú kúpnu zmluvu strany sporu nepredložili a z citovaného textu osvedčenia nemožno dovodiť, o aký "príkaz" Štátneho pozemkového úradu malo ísť, ale možno konštatovať, že išlo o obdobie, kedy ešte v zmysle vládneho nariadenia č. 93/1941 Sl. z., ktorým sa upravovalo vykonávanie pozemkovej reformy na židovských poľnohospodárskych nehnuteľnostiach, Štátny pozemkový úrad realizoval výkup pôdy pre štát. Predávajúci S. X. tak realizoval predaj nepochybne v období extrémnych rasových perzekúcií, ktoré zasahovali prakticky do všetkých oblastí bežného života židovského obyvateľstva a v období kedy boli Židia zásadne obmedzovaní vo svojich základných ľudských právach, medzi iným v práve vlastníť majetok. December 1941 bol obdobím, kedy už platil Židovský kódex, ale ešte nebol určený deň prechodu židovského poľnohospodárskeho majetku na štát. Podľa publikácie Fajnor - Záturecký: Nástin súkromného práva platného na Slovensku a Podkarpatskej Rusi , "Ku platnosti smluvy sa vyžaduje: 1. aby smluvné strany boli schopné konať, 2. aby splnenie smluvy bolo fyzicky možné a podľa práva dovolené, 3. aby dohodnutie sa strán (úmluva) bolo vážne, voľné a omylu prosté, konečne 4. aby sa smluva v náležitej forme stala." "Jestli právny úkon nemá všetky právom vyžadované náležitosti, hovoríme, že je neplatný. Neplatný úkon môže byť buď zmätočný (negotium

nullum) alebo odporovateľný (negotiumrescissibile). Zmätočný úkon sa pokladá za neexistujúci a preto nemôže ani založiť nový právny pomer ani zrušiť starý právny pomer. Preto ho vlastne ani netreba za neplatný vyhlasovať. V prípade odporovateľnosti právny úkon je síce po práve platný, ale jednej strane je daná na základe zvláštnych skutočností možnosť napadnúť ho ako neplatný." V zmysle uvedeného je zmluva, ktorú strany neuzavreli s vážnym záväzným úmyslom neplatná. Vzhľadom na vyššie popísanú spoločenskú a politickú situáciu v čase uzavretia kúpnej zmluvy dospel súd k záveru, že k platnosti tejto kúpnej zmluvy chýba vážnosť prejavu vôle predávajúceho, čo napokon dokladá aj vyjadrenie kupujúceho D. F. X. z osvedčenia č. d. 680/47. Na základe neplatnej kúpnej zmluvy sa D. F. X. nestal vlastníkom sporných nehnuteľností. Ďalej súd skúmal, či právny predchodca žalobkyne nenadobudol vlastnícke práva k sporným nehnuteľnostiam vydržaním. Podľa obyčajového práva platného na Slovensku do 31. decembra 1950 nadobudol vlastnícke právo k nehnuteľnosti bez zapísania do pozemkovej knihy ten, kto nehnuteľnosť po dobu 32 rokov mal ako svoju v pokojnej držbe. Nehnuteľnosť musel užívať vo svojom mene a nie v mene iného, prípadne ako požívateľ alebo užívateľ. Vlastnícke právo nemohol vydržať, kto nebol dobromyseľný, kto už na začiatku držby vedel o tom, že nehnuteľnosť nadobudol bezprávne, prípadne vedel, že nehnuteľnosť patrí inému. Podmienky pre vydržanie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti určoval Občiansky zákonník z roku 1950 (zákon č. 141/1950 Zb.) v ustanoveniach § 115 a § 116 ods. 1 v spojení s ustanovením § 145; išlo o tri základné podmienky: oprávnenosť držby, nepretržitosť držby počas vydržacej doby a uplynutie zákonom stanovenej vydržacej doby; oproti predchádzajúcemu právnemu stavu došlo k podstatnému skráteniu vydržacích dôb. Podľa týchto ustanovení bolo možné vydržaním nadobudnúť vlastnícke právo, pričom ho mohol nadobudnúť ten, kto oprávnené držal nehnuteľnú vec po dobu 10 rokov; vydržanie bolo vylúčené u nescudziteľných vecí, ktoré boli v socialistickom vlastníctve (§ 115). Oprávneným držiteľom bol ten, kto bol so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný v tom, že mu vec alebo právo patrí; v pochybnostiach sa predpokladalo, že držba je oprávnená. Z intertemporálneho ustanovenia (§ 566) vyplýva, že u vydržania vlastníctva k nehnuteľným veciam došlo k nadobudnutiu vlastníctva, pokiaľ vydržacia doba začala bežať pred 1. januárom 1951, najneskoršie 1. januára 1961, t.j. najneskoršie uplynutím kratšej vydržacej doby stanovenej Občianskym zákonníkom z roku 1950, počítanej od 1. januára 1951. Vydržacia doba mohla však uplynúť aj skôr - pred 1. januárom 1961, ak napr. predchádzajúca 32-ročná doba by bola uplynula pred uvedeným dátumom 1. januára 1961. Teda pre vydržanie vlastníctva nehnuteľností platilo, že už bežiaci vydržacia doba sa skončí uplynutím pôvodnej vydržacej doby; ak tá by však do 1. januára 1961 nestihla uplynúť, potom - najneskôr - v 10-ročnej dobe počítanej od 1. januára 1951. Uvedený výklad sa uznáva ako správny ako v teórii, tak aj v aplikačnej praxi (napr. R 65/1972, str. 496, Sborník IV bývalého Najvyššieho súdu, Praha 1986, str. 517). V prípadoch vydržania, pri ktorých vydržacia doba začala plynúť ešte pred 1. januárom 1951, t.j. podľa obyčajového práva a mala by uplynúť až po tomto dni, museli byť však už splnené aj ďalšie podmienky vydržania, ktoré boli stanovené Občianskym zákonníkom z roku 1950. V prípade splnenia zákonom určených podmienok (týkajúcich sa držby, držiteľa, predmetu držby a vydržacej doby) dochádza k vydržaniu priamo zo zákona. Podmienky vydržania sú pritom stanovené tak, že musia byť splnené kumulatívne - ak z nich nie je splnená čo i len jedna, nedochádza k vydržaniu. Tak minulou právnou úpravou (obyčajové právo platné na Slovensku do 31. decembra 1950, ďalej § 115 a § 116 ods. 1 v spojení s ustanovením § 145 Občianskeho zákonníka č. 141/1950 Zb., § 135a Občianskeho zákonníka v znení do účinnosti zákona č. 509/1991 Zb., 134 Občianskeho zákonníka v znení od 1. januára 1992) je oprávnenosť držby jednou z podmienok nadobudnutia vlastníctva veci vydržaním. Medzi požiadavkou dobromyseľnosti v oboch uvedených právnych úpravách bol rozdiel v tom, že obyčajové právo vyžadovalo dobromyseľnosť pri nastúpení držby, kým podľa Občianskeho zákonníka č. 141/1950 Zb. bola potrebná počas celého priebehu vydržacej doby; pri oboch platila zásada, že kto nadobudol oprávnenú držbu od oprávneného držiteľa, mohol si započítať vydržaciu dobu svojho predchodcu. Podľa súd bolo podstatné posúdenie dobromyseľnosti vstupu D. F. X. do držby predmetných nehnuteľností ako jednej zo zákonných podmienok vydržania. Aj za situácie, že by predaj predmetných nehnuteľností nemal právne účinky, právny predchodca žalobkyne by mohol platne vstúpiť do ich držby a následne ich aj vydržať. Ako vyplynulo z listinných dôkazov, S. X. ako predávajúci uzavrel s D. F. X. ako kupujúcim 22.12.1941 kúpopredajnú zmluvu, ktorej predmetom boli sporné nehnuteľnosti. Dôvodom predaja boli výhradne rasové a politické persekúcie predávajúceho a príkaz Štátneho pozemkového úradu v Bratislave zo dňa 27.11.1940 č. 18757/II, preto bola táto zmluva len formálna a k vyplateniu kúpnej ceny nedošlo. Uvedené možno považovať za tvrdenie samotného D. F. X. v osvedčení z 28.11.1946, ktoré vlastnoručne podpísal a v ktorom sa ďalej uvádza, že vracia späť predávajúcemu S. X. nehnuteľnosti, vyplývajúce zo zmluvy, uzavretej v dôsledku politického nátlaku. K uzavretiu kúpnopredajnej zmluvy došlo v období krutej persekúcie židovskej časti obyvateľstva slovenským štátom, v období, kedy konkrétnymi právnymi normami boli tejto časti obyvateľstva

odnímané základné ľudské práva, vrátane práva vlastníť majetok. Právny predchodca žalobkyne si bol vedomý, že nehnuteľnosti, ktoré kúpou nadobudol, patrili naďalej strýkovi S. X., kúpnu cenu nevyplatil, následne po ukončení nacistickej okupácie vykonal úkon, smerujúci k "vráteniu" sporných nehnuteľností. Možno konštatovať, že predávajúci bol k predaju nehnuteľností vonkajšími okolnosťami nútený a kupujúci v skutočnosti nehnuteľnosti nemal v úmysle získať. D. F. X. sa zjavne vlastníkom necítil byť, nesprával sa ako vlastník a prakticky bezprostredne po zániku fašistického slovenského štátu prejavil záujem vrátiť sporné nehnuteľnosti S. X.. Za týchto okolností podmienka dobromyseľnosti nebola splnená. Nebolo tak preukázané splnenie všetkých podmienok vydržania (právny dôvod držby, jej oprávnenosť, nepretržitosť a nerušenosť) a bolo možné konštatovať, že žalobkyňa nepreukázala, že jej právny predchodca, D. F. X., nadobudol vlastníctvo k sporným nehnuteľnostiam vydržaním. Nakoniec súd uviedol, že sa výhradne zaoberal tým, či D. F. X. bol v čase svojej smrti vlastníkom sporných nehnuteľností. Nebol dôvod dôsledne sa zaoberať tým, či notárska zápisnica má všetky zákonné náležitosti, resp. či žalovaný/ sa dôvodne alebo nedôvodne stal vlastníkom sporných nehnuteľností, zisťovanie oprávnenosti nadobudnutia vlastníckeho práva žalovaným / resp. ďalšími žalovanými nebolo predmetom sporu. Tiež pokiaľ v tzv. vrátení neboli parcely označené aktuálnym parcelným číslom (2041/2 a 2032), nebolo to podstatné, z doloženej identifikácie parciel vyplynulo jednoznačne, o aké nehnuteľnosti v osvedčení z 28.11.1946 išlo. Žalobkyňa predložila písomné odvolanie osvedčenia z 18.02.1947, v ktorom D. F. X. odvolal osvedčenie z 28.11.1946. Žalovaná strana spochybnila pravosť a vierohodnosť tohto dokumentu poukazom na zjavnú nepravosť podpisu, na to, že táto listina bola neznáma až do chvíle, keď bola predložená v tomto spore. K nevierohodnosti sa súd priklonil a nebral túto listinu do úvahy, ale je potrebné podotknúť, že existencia tejto listiny nemá žiadnu relevantnosť v súvislosti so závermi súdu o neplatnosti kúpnej zmluvy a nepreukázaní dobromyseľnosti držby. Z tohto dôvodu nebolo potrebné sa zaoberať ani ďalšími námietkami žalobkyne (nájomné zmluvy žalovaného /, neuplatnenie reštitučných nárokov, spochybenie ROEP-u).

8. Rozhodnutie o zamietnutí návrhu žalobkyne na prerušenie konania súd odôvodnil podľa § 164 CSP. Na návrh žalobkyne bolo začaté dedičské konanie po poručiteľovi D. X.. E. súd Trenčín prostredníctvom notárky JUDr. Márie Zimanovej, uznesením zo dňa 14.01.2020 konanie o dedičstve zastavil s poukazom na to, že v súčasnosti sú nehnuteľnosti, ktoré mali byť prejednané v dedičskom konaní vedené na iných vlastníkov, v tomto konaní žalovaných /1/ -5/. Toto rozhodnutie nebolo v čase podania návrhu na prerušenie konania právoplatné. Súd nevidel dôvod na prerušenie konania do právoplatnosti uvedeného dedičského konania, nakoľko v dedičskom konaní možno prejednať majetok nesporne patriaci poručiteľovi, čo vzhľadom na údaje z evidencie nehnuteľností nebolo možné. Okrem toho ak sú majetok alebo dlhy medzi účastníkmi sporné, obmedzí sa súd len na zistenie ich spornosti; pri výpočte čistej hodnoty dedičstva na ne neprihliada (§ 198 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku). Preto bol návrh na prerušenie konania zamietnutý.

9. Rozhodnutie o náhrade trov konania súd odôvodnil podľa § 255 ods. 1 CSP plným procesným úspechom žalovaných /1/, /2/, /3/, /4/ a /5/ v spore.

10. Proti tomuto rozsudku podala včas odvolanie žalobkyňa. Podľa nej súd vec nesprávne právne posúdil, keď neaplikoval zákon č.128/1946 Sb. o neplatnosti niektorých majetkově-právních jednání z doby nesvobody a o nárocích z této neplatnosti a z jiných zásahů do majetku vzházejících. V zmysle tohto zákona sa S. X., ako oprávnená osoba, teda osoba ktorá scudzila svoju nehnuteľnosť, ak sa v tom čase domnieval, že prevod jeho nehnuteľností bol neplatný, mohol sa domáhať o určenia neplatnosti tohto právneho úkonu - kúpnej zmluvy, ktorou scudzil svoje nehnuteľnosti, a to práve voči D. F. X., ktorý nadobudol tieto nehnuteľnosti do svojho vlastníctva. S poukazom na nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. III.ÚS 2171/17 zo dňa 12.1.2021 potom žalobkyňa vyslovila názor, že ak S. X. nevyužil právo na vrátenie svojho údajného majetku z údajne neplatnej zmluvy z r. 1941, tak už ďalej nie je možné sa neplatnosti zmluvy domáhať v civilnom súdnom konaní. Napriek uvedenému súd prvej inštancie v napadnutom rozhodnutí vyslovil, že kúpna zmluva z r. 1941 uzavretá medzi S. X. a D. F. X. je neplatná z dôvodov, ktoré sú subsumované vo vyššie uvedenom zákone. Súd však už nemal právomoc posudzovať platnosť zmluvy z r. 1941 uzavretej medzi S. X. a D. F. X., pretože predmetný prevod spadal pod aplikáciu zákona č. 128/1946 Sb., kedy po uplynutí tam uvedenej premlčacej doby už nie je možné sa iným spôsobom domáhať neplatnosti zmluvy - v opačnom prípade by predmetná právna úprava zákona č. 128/1946 Sb. nemala žiaden právny význam. Túto právnu normu pritom konajúci súd žiadnym spôsobom neaplikoval a neodôvodnil z akého dôvodu vyhlásil zmluvu z r. 1941 za neplatnú, ak je zrejmé, že S. X. svoje právo na vrátenie majetku, ak by bola zmluva neplatná, nevyužil v zmysle

uvedeného zákona nižšie, a žalovaní túto skutočnosť ani netvrdili. S. X. si nikdy počas svojho života neuplatnil svoj nárok, ktorým by sa domáhal neplatnosti majetkového prevodu - nehnuteľnosti parcely registra „E“ č. XXXX, orná pôda o výmere 741 m² a č. XXXX/X, orná pôda o výmere 42 891 m², zapísané na LV č. XXXX, k. ú. A. T. v zákonom stanovenej lehote, a ani počas celého svojho života si takýto nárok na navrátenie nehnuteľnosti, ktorú scudzil zo svojho majetku v roku 1941 neuplatnil na žiadnom súde. Uvedená skutočnosť je nesporná, nemôže byť konvalidovaná ani osvedčením D. F. X. zo dňa 28.11.1946, ktoré bolo navyše odvolané dňa 18.02.1947 ako vyplýva z predloženého odvolania osvedčenia. Súd prvej inštancie práve z uvedeného neaplikovania tejto rozhodujúcej právnej normy v tomto súdnom spore, ktorej cieľom bolo poskytnúť širokú právnu ochranu práve židovskému obyvateľstvu, ktoré bolo v čase vojny perzekvované, mali tieto osoby zákonom stanovenú možnosť domáhať sa nápravy, čiže neplatnosti právnych úkonov, ktorými scudzili svoj majetok a to aj hoc len z ich vnútornej pohnútky (motívu), ochrániť svoj majetok v čase vojny. S. X. sa mohol domáhať neplatnosti právneho úkonu - kúpnej zmluvy v danom mieste a čase, avšak S. X. sa nikdy počas celého života tohto práva nedovoľával, nedovoľával sa ani skutočnosti, že by mu nebola uhradená kúpna cena za predmet kúpy, uvedenej skutočnosti o navrátenia týchto nehnuteľností sa nikdy nedovoľávali ani jeho potomkovia. Tento súdny spor nastal iba a jedine z dôvodu, že žalovaný 1/ spísal predmetnú zápisnicu o vydržaní vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, opätovne podotýkame až v roku 2019, po podaní návrhu na začatie dodatočného dedičského konania zo strany žalobkyne, a len z tohto dôvodu. Ak by žalovaný 1/ nespísal predmetnú zápisnicu o vydržaní vlastníckeho práva, tento spor by nikdy ani len nenastal a žalobkyňa by riadne nadobudla majetok po svojom predkovi. Zo skutočnosti, že S. X. sa nikdy nedomáhal ochrany svojich práv k predmetnej nehnuteľnosti počas celého života možno podľa žalobkyne vyvodíť, že vôľa S. X. uzavrieť kúpnu zmluvu s D. F. X. bola skutočná, slobodná a vážna. Ak sa S. X. nedomáhal neplatnosti zmluvy podľa vtedy platného zákona č. 128/1946 Sb. v trojročnej premlčacej dobe, nemôže súd nahrádzať tento úkon. Žalobkyňa poukázala aj na nespornú skutočnosť, že ani M. X., ako oprávnená osoba po poručiteľovi S. X., ktorá nadobudla rozhodnutím Pozemkového úradu Považskej Bystrici zo dňa 21.2.1994 vlastnícke právo k nehnuteľnostiam, ktoré mal vo vlastníctve S. X., nenapadla predmetné rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote a nedomáhala sa o určení vlastníckeho práva k sporným nehnuteľnostiam parcely registra „E“ č. XXXX, orná pôda o výmere 741 m² a č. XXXX/X, orná pôda o výmere 42 891 m², zapísané na LV č. XXXX, k. ú. A. T.. Z vyššie uvedeného vyplýva, že D. F. X. bol v čase svojej smrti, t. j. ku dňu XX.XX.XXXX vlastníkom sporných nehnuteľností - parcely registra „E“ č. XXXX, orná pôda o výmere 741 m² a č. XXXX/X, orná pôda o výmere 42 891 m², zapísané na LV č. XXXX, k. ú. A. T.. Ďalej žalobkyňa v odvolaní uviedla, že v konaní predložila písomné odvolanie osvedčenia z 18.02.1947, v ktorom D. F. X. odvolal osvedčenie z 28.11.1946. Žalovaná strana spochybnila pravosť a vierohodnosť tohto dokumentu poukazom na zjavnú nepravosť podpisu, na to, že táto listina bola neznáma až do chvíle, keď bola predložená v tomto spore. K nevierohodnosti sa súd priklonil a nebral túto listinu do úvahy. Takéto posúdenie súdu prvej inštancie je v tejto časti nepreskúmateľne a nesprávne, keďže žalovaní relevantnými dôkaznými prostriedkami nespochybnilí pravosť podpisu na uvedenej listine, a z uvedeného dôvodu nemohlo byť ich popretie dôkazných prostriedkov považované za účinné, keďže žalovaní a ani súd nie je odborne spôsobilý posúdiť pravosť podpisu D. F. X.. Rovnako „všeobecne“ bez potreby dokazovania mohla žalobkyňa argumentovať, že samotné konanie Čd. 680/47 je pravdepodobne dobové falzum, nakoľko V texte Osvedčenia zo dňa 28.11.1946 sa D. F. X. uvádza ako študujúci v Bratislave bývajúcim na P. ulici č. XX (kde nikdy nebýval), na overovacej pečiatke jeho podpisu zo dňa X.XX.XXXX sa uvádza D. F. X., člen Britskej rady v Bratislave bytom Q. X/a, v dokumentácii Čd 680/47 z apríla 1947 sa uvádza ako D. F. X., študujúci, bytom S. teplá. T. XX.X.XXXX samotný Okresný súd Trenčín, oddelenie pozemkovej knihy žiadosť S. X. o vklad vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam zamietol z dôvodu, že listina (Osvedčenie) nebola schválená poručníckym súdom, nakoľko nebolo vymazaná poznámka maloletosti D. F. X. (k čomu žalobkyňa predložila zamietavé rozhodnutie súdu ako dôkaz). Na dobovom dokumente z apríla r. 1947 sa doručuje rozhodnutie aj predstavenstvu obce Príles, ktorá v tom čase už 30 rokov neexistovala. Rovnako v čase vydania Osvedčenia č. d. 680/47 v ňom označené parcely už neexistovali a preto právne účinky tohto spätného prevodu ani len nikdy nemohli nastať. Ak teda toto osvedčenie nespĺňalo taxatívne zákonom stanovené náležitosti v danom rozhodnom období a to riadne označenie evidovaných nehnuteľností, ani zápis vlastníckeho práva k sporným nehnuteľnostiam nikdy nemohol nastať, a preto ani príslušný orgán, ktorý v tom čase vykonával zápis vlastníckeho práva, nemohol vykonať takýto zápis z dôvodu vadného návrhu, a tým pádom právne účinky - prevod vlastníckeho práva späť na S. X. obsiahnuté v tomto právnom úkone nikdy nemohli nastať a nenastali. Ďalej žalobkyňa v odvolaní namietala právny názor súdu prvej inštancie vyslovený v napadnutom rozsudku, že kúpna zmluva uzavretá medzi S. X. ako predávajúcim a D. F. X. ako kupujúcim zo dňa 22.12.1941 bola neplatná, a to z dôvodu absencie

náležitosti prejavu vôle - absencia vážnosti a záväznosti úmyslu zmluvných strán byť viazaný kúpnu zmluvou a to s poukazom na spoločenskú a politickú situáciu v čase uzavretia kúpnej zmluvy. Podľa žalobkyne S. X. neboli scudzené predmetné pozemky v dôsledku represívnych protižidovských zákonov, a to prepadnutím sporných nehnuteľností do vlastníctva štátu, ale previedol ju na svojho synovca D. F. X.. Teda nie na štát. S. X. ako predávajúci uzavrel písomnú kúpnu zmluvu, v ktorej prejavil slobodne, vážne, určito a zrozumiteľne, že predmetnú nehnuteľnosť odpredáva, scudzuje svoje vlastnícke právo k nehnuteľnosti a zároveň kupujúci prejavil svojou vôľou nadobudnúť nehnuteľnosť do svojho vlastníctva. Nie je možné paušalizovať zlú spoločenskú a politickú situáciu v čase uzatvárania kúpnej zmluvy na predmetný spor, keďže právnou skutočnosťou, ktorou nadobudol vlastnícke právo k nehnuteľnosti poručený D. F. X. bola kúpna zmluva, ktorá bola následne riadne zapísaná do evidencie nehnuteľností. Nie je možné označiť všetky právne úkony, ktoré boli vykonané osobami židovského pôvodu v danom období za neplatné. Žalobkyňa nespochybňuje historické udalosti a fakty vyplývajúce z danej doby, akými bol útlak židovského národa, avšak v danom prípade súd posudzoval právny úkon - kúpnu zmluvu ako neplatný právny úkon, a to z dôvodu absencie náležitosti vôle a jej prejavu. Žalobkyňa má za to, že práve v čase spísania tohto právneho úkonu - kúpnej zmluvy zo dňa 22.12.1941 účastníci zmluvy - S. X. ako predávajúci a D. F. X. ako kupujúci, chceli svojím prejavom vôle spôsobiť právne účinky, teda S. X. chcel odpredať nehnuteľnosti kúpnu zmluvou a D. F. X. chcel nadobudnúť do svojho vlastníctva predmetné nehnuteľnosti. O uvedenom bez pochyby svedčí vykonaný prevod vlastníckeho práva na D. F. X., zaplatenie príslušného poplatku a následne zapísanie D. F. X. na list vlastníctva predmetných nehnuteľností. Žalobkyňa ďalej uvádza, že skutočnosť, ktorou v čase uzatvorenia kúpnej zmluvy bola práve ochrana rodinného majetku S. X. v žiadnom ohľade nepopiera, avšak má za to, že v danom prípade išlo o vnútornú pohnútku (motív) S. X., ktorý v zmysle judikatúry nemá vplyv na platnosť uzavretia kúpnej zmluvy. S. X. v čase uzatvorenia zmluvy zo dňa 22.12.1941, prejavil vážne svoju vôľu, tým, že kúpnu zmluvu uzatvoril, chcel privodiť právne účinky a to scudzenie nehnuteľnosti, ktorá bola v jeho majetku, čo aj v danom čase docielil, aby uchránil a udržal hodnotu svojho majetku. Z uvedeného dôvodu je napadnuté rozhodnutie nesprávne, pretože súd posúdil vnútornú pohnútku S. X. ako nedostatok vážnosti prejavu vôle, čo nie je správne právne posúdenie. Ako je uvedené, vnútorná pohnútku nemá vplyv na platnosť právneho úkonu. Navyše sa žalobkyňa nedozvedela na základe akých skutočností sa súd priklonil k tvrdeniam žalovaných, preto aj z tohto dôvodu je odôvodnenie súdneho rozhodnutia možné považovať za nepreskúmateľné. Jediným dôvodom podania žaloby je údajné vydržanie za strany žalovaného 1/. Táto notárska zápisnica, ktorá nad akúkoľvek pochybnosť nemá zákonom požadované náležitosti a zjavne preukazuje nepravdivé skutočnosti a ktorou sa prvoinštančný súd odmietol zaoberať (a teda aj dôkazmi preukazujúce tieto nepravdivé skutočnosti) tak ostáva jediným titulom nadobudnutia žalovaného 1/ a následne teda aj ostatných žalovaných. Prvoinštančný súd de facto aj de iure legalizoval nezákonné nadobudnutie vlastníctva žalovaným 1/. Zo všetkých týchto dôvodov žalobkyňa navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že jej žalobe vyhovie alebo aby ho zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie.

11. K odvolaniu žalobkyne sa písomne vyjadrili žalovaní 1/, 2/, 4/ a 5/. Poukázali na to, že zákon č. 128/1946 Sb. nadobudol účinnosť dňa 17.06.1946, čiže trojročná lehota na uplatnenie neplatnosti právneho úkonu uplynula dňa 17.06.1949, t.j. viac ako rok po tzv. Víťaznom februári 1948, teda opäť v čase neslobody, porušovania ľudských práv a perzekúcií, a to aj konkrétne voči pánovi S. X., ktorému už v roku 1950 a 1951 skonfiškovala komunistická štátna moc majetok. Navyše pán S. X. nemal dôvod postupovať podľa zákona č. 128/1946 Sb., keďže už 4.12.1946 mal k dispozícii osvedčenie podpísané pánom D. F. X., ktorý uznával jeho práva, čiže medzi pánom S. X. pánom D. F. X. nebol žiadny spor. Navyše, vlastnícke právo zmysle osvedčenia bolo v prospech pána S. X. Okresným súdom Ilava ložené 21.1.1947 a Okresným súdom Trenčín vložené dňa 15.4.1947. Aplikácia ustanovení zákona č. 128/1946 Sb. v tejto veci bola bezpredmetná. Čo sa týka údajného odvolania osvedčenia D. F. X. dokumentom zo dňa 18.02.1947, podpis menovaného na tomto dokumente, na rozdiel od osvedčenia zo dňa 4.12.1946, nie je osvedčený notárom a na prvý pohľad voľným okom je iný ako osvedčený podpis zo dňa 4.12.1946. Podľa judikatúry potom na rozdiel od verejnej listiny, kde dôkazné bremeno spočíva na tom, kto popiera jej správnosť, u súkromnej listiny postačuje formálne popretie jej správnosti druhým účastníkom, aby nastúpila dôkazná povinnosť a dôkazné bremeno toho účastníka, ktorý tvrdil skutočnosti, ktoré mali byť preukázané súkromnou listinou. Čiže, vzhľadom na skutočnosť, že žalovaní dôvodne popreli pravosť podpisu pána D. F. X. na údajnom odvolaní osvedčenia zo dňa 18.2.1947 nastupuje dôkazná povinnosť a dôkazné bremeno žalobkyne, ktorá by mala preukázať pravosť predmetného podpisu pána D. F. X. zo dňa 18.2.1947. Naša uvedená argumentácia týkajúca sa popretia pravosti verejnej listiny sa týka aj snahy žalobkyne o argumentáciu, ktorá bez predloženia akýchkoľvek dôkazných prostriedkov

naznačuje, že osvedčenie, resp. samotné konanie Čd. 680/47 je pravdepodobne dobové falzum", a to so špekulatívnym poukazom na nepodstatné skutočnosti, napr. na rôzne uvádzané adresy pána D. F. X., resp. s poukazom na to, že v dokumente z apríla 1947 sa uvádza, že sa rozhodnutie doručuje aj predstavenstvu obce Priles, ktorá v tom čase už 30 rokov neexistovala. Ďalej žalobkyňa v podanom odvolaní tvrdí, že vôľa pána S. X. uzavrieť kúpnopredajnú zmluvu s D. F. X. bola skutočná, slobodná a vážna. Toto tvrdenie žalobkyňa uvádza bez podpory dôkazmi, dokonca vo výslovnom rozpore s tvrdeniami samotného právneho predchodcu žalobkyne, t.j. pána D. F. X., ktoré uviedol v osvedčení, ktoré bolo ním vlastnoručne podpísané pred verejným notárom. K tvrdeniu žalobkyne, že nie je možné označiť všetky právne úkony, ktoré boli vykonané osobami židovského pôvodu v danom období za neplatné, žalovaní uvádzajú, že predmetnú kúpnopredajnú zmluvu nepovažujú za neplatnú z dôvodu, že bola uzavretá medzi osobami židovského pôvodu v danom období ale z toho dôvodu, že bola uzavretá čisto na základe rasových a politických perzekúcií S. X. a takisto z príkazu Štátneho pozemkového úradu v Bratislave zo dňa 27.11.1940 číslo 18757/11. Táto kúpnopredajná zmluva bola len čisto formálna v dôsledku čoho ani kúpna cena nebola vôbec vyplatená, tak ako sa tieto skutočnosti výslovne uvádzali v uvedenom osvedčení. Uzavretie kúpnopredajnej zmluvy je nutné vnímať výlučne v kontexte neskôr podpísaného osvedčenia, ktoré S. X. a D. F. X. preukázateľne slobodne podpísali. Žalobkyňa uvádza, že dňa 18.3.1947 Okresný súd Trenčín, oddelenie pozemkovej knihy žiadosť pána D. X. o vklad vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam zamietol z dôvodu, že listina (osvedčenie) nebola schválená poručníckym súdom, nakoľko nebola vymazaná poznámka o maloletosti D. F. X.. Následne však Okresný súd Trenčín dňa 15.4.1947 (Čd. 680/1947) na osvedčení vyznačil, že vlastnícke právo na základe osvedčenia sa vkladá. K tomu žalovaní ešte uvádzajú, že D. F. X. podpísal osvedčenie 4.12.1946, teda v čase kedy viac ako 24 rokov, t.j. bol plnoletý v zmysle uhorského práva (podľa uhorského zákonného článku 23/1874 bol pre obe pohlavia zjednotený vek plnoletosti na 24 rokov) a bol plnoletý aj v zmysle vtedy platného československého práva (na základe zákona č. 447/1919 Zb. z. a. n. sa hranica plnoletosti znížila na 21 rokov). Nakoniec žalovaní vo svojom vyjadrení k odvolaniu žalobkyne uviedli, že sa nestotožňujú s názorom súdu prvej inštancie v otázke platnosti a existencie riadnej plnej moci udelenou žalobkyňou. Bolo potrebné originál plnej moci skúmať a nie mať za postačujúci argument, že existuje aj iná plná moc. Žalovaní sa skutočne domnievajú, že žalobkyňa o žalobe ani nevie, čomu nasvedčuje aj fakt, že do dnešného dňa neuhradila trovy konania vo veci neodkladného opatrenia. Žalovaní 1/, 2/, 4/ a 5/ preto navrhli, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil.

12. K vyjadreniu žalovaných 1/, 2/, 4/ a 5/ na svoje odvolanie sa vyjadrila žalobkyňa. K tvrdeniam žalovaných, prečo S. X. nepostupoval podľa zákona č. 128/1946 Sb. uviedla, že ak súd hodnotí právny úkon podľa dobových predpisov, pričom neprihliadne na následne ďalšie právne predpisy z rozhodného obdobia, uvedené nie je možné označiť ako za nesprávny procesný postup konajúcim súdom, ktorého bolo výsledkom nesprávne rozhodnutie vo veci. Žalovaní nemôžu označiť neaplikovanie príslušnej právnej normy za bezpredmetné, ak daná právna norma upravovala konkrétne práva a povinnosti dotknutých subjektov a reparovala právny stav vzniknutý počas druhej svetovej vojny. Dôsledkom prijatia takejto právnej úpravy bolo bezpochyby naplniť princíp právneho štátu a to princíp právnej istoty pre celú spoločnosť, preto ak si neuplatnila osoba práva z nich vyplývajúce, ktorá bola dotknutá rasovými perzekúciami počas druhej svetovej vojny, tieto práva zanikli. Stranám sporu neprináleží hodnotiť správnosť alebo adekvátnosť tejto procesnej normy z roku 1946, avšak ak takáto právna norma bola platná a účinná je nutné ju aplikovať v tomto konkrétnom prípade. Ak by predmetné nehnuteľnosti nadobudol spätne S. X., tak ako to tvrdia žalovaní, tieto by boli zahrnuté aj v konfiškácii majetku z roku 1950 a 1951, ako aj následne by boli S. X. vrátenie v zmysle reštitučných konaní, avšak k takejto skutočnosti nikdy nedošlo a predmetné pozemky ostali naďalej vo vlastníctve D. F. X. - poručiteľa. Žalobkyňa aj naďalej trvá na tom, že predmetné osvedčenie zo dňa 28.11.1946 vykazuje množstvo nezrovnalostí, či už odlišnú adresu D. F. X., neexistujúcu obec Priles, ktorej sa malo doručiť predmetné osvedčenie a ďalšie nezrovnalosti. Žalovaní namietajú v listine zo dňa 18.02.1947 (odvolanie osvedčenia) pravosť podpisu Ladislava F. X., avšak bez akéhokoľvek ďalšieho zdôvodnenia a bez akéhokoľvek relevantného podopretia svojich tvrdení. V každom prípade žalobkyňa považuje uvedené osvedčenia za bezpredmetné, absolútne neplatné právne úkony a to vzhľadom na právny titul nadobudnutia vlastníckeho práva k pozemku D. F. X.. Navyše ak sa žalovaní odvolávajú vo svojom vyjadrení na charakter verejnej listiny, žalobkyňa poukazuje na to, že súd prvej inštancie sa vôbec nevysporiadal s charakterom verejnej listiny, akým bez pochyby je list vlastníctva a s tým súvisiaci aj zápis vlastníka k tejto nehnuteľnosti, ktorý ku dňu smrti poručiteľa - D. F. X. t.j. XX.XX.XXXX, bol zapísaný ako vlastník nehnuteľnosti D. F. X.. Ďalej žalobkyňa poukázala na to, že súd prvej inštancie sa vôbec

nezaoberal nasledujúcimi právnym skutočnosťami, ktoré majú podstatný vplyv na právnu stránku veci. D. F. X. kúpnu zmluvou zo dňa 22.12.1941 nadobudol nehnuteľnosti zapísané v pozemkovej knihe katastrálneho územia T. nad Q. v protokole č. 1355 m.č. 791, v prot. číslo 1407 m.č. 792, v pozemkovej knihe katastrálneho územia P. O. v protokole č. 55 m.č. 113, v pozemkovej knihe katastrálneho územia Veľký Kolačín v protokole č. 170 m.č. 15, v prot. čís. 33 m.č. 724, 143, 157, 231, 711, 362, v prot. čís. 99 m.č. 709, 634, 673, 768, 787, v prot. číslo 115 m.č. 861, prot. čís. 117 m.č. 865, v prot. čís. 120 m.č. 20, v prot. Čís. 196 m.č. 824, v prot. Čí. 218 m.č. 188, v prot. čís. 221 m.č. 171, v prot. číslo 229 m.č. 185, v prot. čís 231 m.č. 175, 177, v prot. čís. 232 m.č. 175, v prot.čís. 233, m.č.174, 187, v prot. č. 279 m.č. 897, v prot. čís. 334 m.č. 158, v prot. Čís. 197 m.č. 199, v prot. čís. 198 m.č. 170, 176, 182, 184, v prot. čís. 199 m.č. 183, v prot. čís. 201, m.č. 179, v prot. čís. 222 m.č. 180, 181, v prot. čís. 533 m.č. 143,157, 231, 711, 594, 739, 825, 841, 900, 909, 888, 556, 855, 955, 640,815, 947,954, v prot. č. s534 m.č. 705, 727, 721,657,664,830, v prot.č.535 m.č. 19,40,1, 857,859,648,572,553,14,21,103,105, v prot. č. 536 m.č. 813, 818, v prot. č. 537 čiastka spol. hôr a pasienok a m.č. 847 a v pozemkovej knihe katastrálneho územia Trenčianska Teplá v protokole čísl. 337 m.č. 255, v prot. č. 892 m.č. 2637, v prot. č. 1339 m.č. 2490, 2495, v protokole číslo 1525 m.č. 2634, v pozemkovej knihe katastrálneho územia Príles v protokole číslo 24 m.č. 78/b, 74, 78/a/2, 78/a/3, 78/a/4, 75/d,73, 77/2,76,75/a, 75/b, 75/c. D. F. X. nenadobudol vlastnícke právo k nehnuteľnostiam - parcely registra „E“ č. XXXX, orná pôda o výmere 741 m2 a č. XXXX/X, orná pôda o výmere 42 891 m2, zapísané na LV č. XXXX, k. ú. A. T.. kúpnu zmluvou zo dňa 22.12.1941, ale nadobudol tieto nehnuteľnosti na základe konštitutívneho rozhodnutia štátneho orgánu. Podľa žalobkyne pri konaniach o určenie vlastníckeho práva je potrebné vychádzať z toho, že v nich súdy nekonštituujú nový stav, ale len deklarujú, či tu vlastnícke právo je alebo nie je. Žalobkyňa má za to, že súd prvej inštancie v tomto prípade nesprávne deklaroval vo svojom rozhodnutí, že ku dňu smrti poručiteľa - D. F. X., nehnuteľnosti - parcely registra „E“ č. XXXX, orná pôda o výmere 741 m2 a č. XXXX/X, orná pôda o výmere 42 891 m2, zapísané na LV č. XXXX, k. ú. A. T., neboli v jeho vlastníctve a to na základe právnej skutočnosti - určenia kúpnej zmluvy zo dňa 22.12.1941 a to na základe absolútnej neplatnosti v dôsledku čoho nikdy nemohol tieto nehnuteľnosti nadobudnúť do svojho vlastníctva. Z vyššie uvedeného vyplýva, že predmetom kúpnej zmluvy zo dňa 22.12.1941 bol prevod vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, ktoré právne zanikli a v dôsledku pozemkových úprav vznikli nové nehnuteľnosti. Teda ak súd prvej inštancie označil kúpnu zmluvu za absolútne neplatný právny úkon, D. F. X. nenadobudol vlastnícke právo k nehnuteľnostiam špecifikovaným v tejto kúpnej zmluve, avšak tieto nehnuteľnosti a s tým spojené vlastnícke právo k nim zanikli v dôsledku rozhodnutia štátneho orgánu. Aj keď fakticky by mohlo ísť o tie isté nehnuteľnosti, avšak po právnej stránke tieto nehnuteľnosti už neexistujú, teda aj keď súd vyslovil neplatnosť právneho úkonu - kúpnej zmluvy zo dňa 22.11.1941, a tým pádom nemožnosť nadobudnutia vlastníckeho práva D. F. X., takéto vlastníctvo sa týkalo už neexistujúcej veci a preto rozhodnutie súdu prvej inštancie je nesprávne. Predmetom tohto konania je spor o vlastnícke právo k nehnuteľnosti - parcely registra „E“ č. XXXX, orná pôda o výmere 741 m2 a č. XXXX/X, orná pôda o výmere 42 891 m2, zapísané na LV č. XXXX, k. ú. A. T., ktoré D. F. X. nadobudol originárnym spôsobom - rozhodnutím štátneho orgánu a to v dôsledku pozemkových úprav. V zmysle uvedeného súd prvej inštancie prekročil svoje rozhodovacie právomoci a rozhodol o veci, o ktorej nebol kompetentný a príslušný rozhodnúť. V prípade nesúladu zápisu vlastníckeho práva k predmetnej nehnuteľnosti vykonaného štátnym orgánom, takýto nesúlad mohli napadnúť osoby na to oprávnené, ktoré sa cítili byť dotknuté na svojich právach a to v lehote 5 rokoch odo dňa vydania tohto rozhodnutia príslušného orgánu na správnom súde.

13. Ďalej žalobkyňa uviedla, že jediným a skutočným dôvodom uzavretia kúpnej zmluvy boli vedené exekúcie na osobu pána S. X., o čom predkladá aj dobové dôkazy. Súd prvej inštancie žalobu zamietol s tým, že v danom prípade išlo o absolútne neplatný právny úkon - kúpnej zmluvy zo dňa 22.12.1941 a to hlavne v dôsledku perzekúcie židovského obyvateľstva. Toto bolo pre žalobkyňu prekvapujúce rozhodnutie. Žalobkyňa nepredpokladala a nemohla vedieť v konaní pred súdom prvej inštancie, že súd vyhodnotí túto kúpnu zmluvu za absolútne neplatný právny úkon. Preto žalobkyňa po rozhodnutí súdu prvej inštancie vykonala šetrenie a dobádala sa k nasledujúcim novým skutkovým zisteniam a novým dôkazom. Predkladá kompletný spis týkajúci sa S. X. a jeho majetkových pomeroch, ku ktorým sa dopátrala po vydaní rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorý jej bol predložený Slovenským národným archívom v Bratislave, archívny fond Štátny pozemkový úrad v Bratislave, k.ú. Trenčianska Teplá, L. X. (škatuľa č. 274). Žalobkyňa má za to, že v tomto prípade sú novoty v odvolacom konaní nie len, že prípustné, ale aj nevyhnutné na spravodlivé vyriešenie tohto právneho vzťahu - kúpnej zmluvy uzatvorenej dňa 22.12.1941, ktorá bola vyhodnotená súdom prvej inštancie ako absolútne neplatný právny úkon a to na základe výkladu prejavu vôle subjektov, ktorí počas celého svojho života nenamietali

vlastnícke právo k predmetnej nehnuteľnosti a nezjednali platným právnym postupom nápravu tohto právneho stavu - vlastníctva k nehnuteľnosti. K uvedeným dobovým dokumentom získala žalobkyňa prístup až v rámci odvolacieho konania, keďže mala za to, že v časovej línií od roku 1941 do roku 2019, kedy podala návrh na začatie dedičského konania až do momentu prehlásenia žalovaného 1/ o vydržaní vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, žiadna osoba si nijakým spôsobom nenárokovala vlastnícke právo k predmetným nehnuteľnostiam, a až následným vyhlásením súdu prvej inštancie vznikla sporná otázka ohľadom prejavenej vôle vykonanej S. X. ako scudziteľom nehnuteľnosti. Žalobkyňa tieto novoty v odvolacom konaní nemohla uplatniť bez svojej viny v konaní pred súdom prvej inštancie a to z dôvodu, že nedisponovala s týmito dôkaznými prostriedkami, nevedela, že bude musieť dohľadávať dobové dokumenty preukazujúce jej nárok, ktorý bol evidentne podložený množstvom rozhodnutí štátnych orgánov, či už v období, keď ešte žili obaja účastníci právneho vzťahu - S. X. a D. F. X., ako aj po ich smrti a bolo obtiažne nájsť inštitúciu, v ktorej sú relevantné dobové dokumenty. Na základe preskúmania archívnych dokumentov z obdobia 1938-1945 a majetkových pomerov S. X. vyplýva, že súd nesprávne právne posúdil otázku platnosti kúpnej zmluvy zo dňa 22.12.1941 - absolútnej neplatnosti kúpnej zmluvy z dôvodu absencie vážnosti prejavu vôle - a to z dôvodov perzekúcie židovského obyvateľstva, keďže z týchto dobových dokumentov vyplývajú iné skutkové zistenia. Na S. X. bolo začaté exekučné konanie už pred dňom 18.11.1941. Bol zadlžený voči banke - Slovenskej banke filiálka v Trenčíne, a to vo veľmi vysokej sume 550 416 KS + prísl.. S. X. dňa 19.1.1942 uzavrel, po kúpnej zmluve s D. F. X. zo dňa 22.12.1942, ďalšiu kúpnu zmluvu s obcou Trenčianska Teplá, ktorou previedol pozemky s liehovarom na obec Trenčianska Teplá. Zo zápisnice spísanej dňa 22.11.1941 je zrejmé, že kúpna cena za nehnuteľnosti - liehovaru a príľahých pozemkov bola stanovená na sumu 960.000 KS. Uvedené nehnuteľnosti, ktoré boli predmetom kúpnej zmluvy zo dňa 19.1.1942 sú dnes súčasťou areálu miestneho cukrovaru - spoločnosť Považský cukor, a.s., člen nadnárodného koncernu Nordzucker. S. X. teda začal scudzovať svoj majetok z dôvodu, že bolo začaté exekučné konanie na jeho majetok, vyhlásená nútená správa a to jedine z dôvodu zadlženosti S. X. a nie kvôli jeho židovskému pôvodu. Celková zadlženosť S. X. vyplýva aj zo súpisu jeho majetku vykonaného dňa 15.8.1939 vyhotoveným Okresným súdom v Trenčíne, z ktorého vyplýva, že pán S. X. nemal dlhy len voči Slovenskej banke filiálka Trenčín, ale aj voči ďalším súkromným fyzickým a právnickým osobám, ako aj voči štátu na daniach. Dlhy, ktoré vznikli S. X. boli už spreď obdobia druhej svetovej vojny, ktoré tvorili najmä pôžičky od fyzických osôb a následne Slovenskej banke filiálka v Trenčíne, ktorá podala návrh na začatie exekučného konania voči S. X.. Z uvedeného vyplýva, že domnienky okresného súdu o tom, z akých dôvodov reálne bola uzavretá zmluva medzi S. X. a D. F. X., sú nesprávne. S. X. z dôvodu svojej zlej finančnej situácie - vyhlásenie exekúcie na jeho majetok - nariadenie vnútenej správy, ako každý iný dlžník aj v súčasnej dobe rozpredával svoje nehnuteľnosti, t.j. aj nehnuteľnosti, ktoré boli predmetom kúpnej zmluvy zo dňa 22.12.1941, ako aj nehnuteľnosti - pozemky s liehovarom a možno ďalšie, o ktorých nemá žalobkyňa vedomosť. Nakoniec žalobkyňa uviedla, že čo sa týka námietok žalovaných ohľadne plnej moci žalobkyne pre jej zástupcu v spore, žalobkyňa predložila súdu k nahliadnutiu aj originál plnej moci na uskutočnenom pojednávaní dňa 4.10.2021 a teda námietky žalovaných sú v tomto smere bezpredmetné.

14. Krajský súd ako súd odvolací vec preskúmal v zmysle § 379 a § 380 ods. 1 CSP v rozsahu a z dôvodov odvolania žalobcu, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 a contrario CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné ako vecne správny potvrdiť podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP.

15. Odvolací súd preskúmaním veci dospel k záveru, že súd prvej inštancie pri rozhodnutí vzal do úvahy všetky skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov účastníkov vyplynuli, neopomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli počas konania najavo, výsledok hodnotenia dôkazov zodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 191 CSP. Pri rozhodovaní súd prvej inštancie použil správny právny predpis, správne ho vyložil a na daný skutkový stav ho aj správne aplikoval. Odvolací súd sa preto stotožňuje so skutkovými i právnymi závermi súdu prvej inštancie a z tohto dôvodu si odvolací súd aj osvojil dôvody napadnutého rozhodnutia, v celom rozsahu na ne poukazuje v zmysle § 387 ods. 2 CSP a k odvolacím námietkam žalobkyne dodáva nasledovné:

16. V prvom rade je potrebné prisvedčiť súdu prvej inštancie, ktorý v odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol, že predmetom tohto sporu je určenie vlastníckeho práva právneho predchodcu žalobkyne D. F. X. k žalobkyňou označeným nehnuteľnostiam ku dňu jeho smrti 31.05.2001 a preto bol úspech žalobkyne

v spore podmienený preukázaním, že v deň svojej smrti bol menovaný vlastníkom predmetných nehnuteľností a nebol žiadny dôvod sa zaoberať vydržaním vlastníckeho práva k týmto nehnuteľnostiam žalovaným 1/ a notárskou zápisnicou, ktorá túto právnu skutočnosť osvedčovala, keď tieto skutočnosti mali nastať až po uvedenom dni smrti právneho predchodcu žalobkyne a z hľadiska žalobkyňou požadovaného určenia sú bezpredmetné.

17. Hlavná odvolacia námietka žalobkyne potom spočíva v tom, že aj keď súd prvej inštancie poukázal na zákon č. 128/1946 Sb. o neplatnosti niektorých majetkově-právnych jednaní z doby nesvobody a o nárococh z této neplatnosti a z jiných zásahů do majetku vzcházejících, tak ho v predmetnej právnej veci neaplikoval, čím došiel k nesprávnym záverom, na ktorých založil svoje rozhodnutie. Vychádzajúc z uvedeného právneho predpisu sa mal totiž S. X. podľa žalobkyne domáhať neplatnosti kúpnej zmluvy, ktorú uzatvoril s D. F. X. cestou súdu a to v v zákonom stanovenej lehote 3 rokov od účinnosti zákona, a keďže sa tak nestalo, nedošlo k navráteniu sporného majetku a nemôže byť platnosť uvedeného právneho úkonu posudzovaná súdom v tomto spore.

18. K tejto argumentácii žalobkyne odvolací súd uvádza, že zákon č. 128/1946 Sb. slúžil na nápravu majetkových krívd, ktoré boli dôsledkom majetkových prevodov a majetkovo-právnych konaní, ku ktorým došlo v období od 29.09.1938 pod tlakom okupácie alebo politickej perzekúcie, ibaže ten, na koho majetok prešiel alebo uzatvoril iné majetkov-právne konanie, je osoba štátne spoľahlivá a bude preukázané, že k majetkovému prevodu alebo k inému majetkovo-právnomu konaniu došlo za primeranú odplatu buď z podnetu pôvodného vlastníka alebo v prevažnom jeho záujme /§ 1 uvedeného zákona/. Zákon sa nepochybné vzťahuje, za splnenia všetkých zákonných podmienok, aj na nápravu majetkových krívd, ktoré boli dôsledkom rasovej perzekúcie židovského obyvateľstva. V zmysle uvedeného zákon musela oprávnená osoba, teda pôvodný vlastník alebo jeho právny nástupcovia svoj reštitučný nárok uplatniť v prekluzívnej lehote 3 rokov /hoci zákon ju v § 8 označoval ako lehotu premlčaciu/ od účinnosti zákona, ktorá nastala 17.06.1946 a to na súde, ktorý vo veci uplatneného nároku vykonal nesporné konanie a v prípade dôvodnosti reštitučného nároku týkajúceho sa nehnuteľnosti rozhodol, že odporcovi sa ukladá, aby nehnuteľnosť navrhovateľovi vrátil do držby a úžitku a povolil k zápisu vlastníckeho práva pre navrhovateľa a výmazu svojho vlastníckeho práva v pozemkovej knihe /rozhodnutie Najvyššieho súdu Československej republiky R I 509/47 zo dňa 28.06.1948/. Už z uvedeného je podľa odvolacieho súdu zrejmé, že uvedený procesný postup na uplatnenie reštitučných nárokov podľa zákona č. 128/1946 Sb. slúžil prípadom, kedy povinná osoba sama dobrovoľne nevrátila reštituentovi do držby a úžitku jeho majetok a nepovolila /v prípade nehnuteľnosti/ k zápisu vlastníckeho práva reštituenta a výmazu svojho vlastníckeho práva v pozemkovej knihe. V takýchto prípadoch sa musel nepochybné reštituent svojho nároku domáhať cestou súdu. Niet ale žiadneho logického a ani právneho dôvodu, aby týmto spôsobom postupoval reštituent v prípadoch, kedy mu povinná osoba dobrovoľne majetok vrátila. Ak nejakým právom aprobovaným spôsobom došlo k dobrovoľnému vráteniu majetku reštituentovi, nevidí odvolací súd dôvod, prečo by nemalo prísť k obnove vlastníckeho práva reštituenta aj mimo procesného postupu stanoveného zákonom č. 128/1946 Sb..

19. Okrem toho je odvolací súd toho názoru, že zákon č. 128/1946 Sb. dopadá na situácie, kedy došlo k formálne platným majetkovým prevodom a majetkovo-právnych konaním v období od 29.09.1938 pod tlakom okupácie alebo politickej perzekúcie, a tieto zákon č. 128/1946 Sb. vyhlásil za neplatné. Nemôže však dopadať na majetkové prevody a majetkovo-právne konania, ktoré od počiatku platné neboli, napríklad pre nespôsobilosť účastníkov konať, nedostatok zákonom predpísanej formy a podobne, alebo ako v tomto prípade pre nedostatok vážnej vôle, keď u prevodcu S. X. chýbala skutočná vážna vôľa previesť vlastnícke právo k predmetným nehnuteľnostiam na D. F. X. a strany uzatvorenie kúpnej zmluvy len simulovali. Takéto právne úkony boli od počiatku neplatné a nebolo preto potrebné, aby ich za takéto vyhlásil zákon č. 128/1946 Sb. a vlastník sa domáhal svojich nárokov postupom stanoveným týmto zákonom.

20. Čo sa týka záverov súdu prvej inštancie o nedostatku skutočnej vážnej vôle S. X. previesť vlastnícke právo k predmetným nehnuteľnostiam na D. F. X., sú závery súdu prvej inštancie založené na výsledkoch vykonaného dokazovania. Z obsahu osvedčenia Čd. 680/47 zo dňa 28.11.1946, ktoré podpísali obaja menovaní, jasne vyplýva, že kúpnapredajná zmluva, ktorá bola medzi nimi uzatvorená dňa 22.12.1941 a ktorej predmetom bol prevod vlastníckeho práva okrem iného aj k predmetným nehnuteľnostiam, bola uzatvorená čisto na základe rasových a politických perzekúcií S. X. a z príkazu pozemkového úradu v Bratislave a bola len čisto formálne, v dôsledku čoho ani kúpna cena nebola vôbec vyplatená. Obsah tohto osvedčenia a teda prehlásenie oboch účastníkov dotknutej kúpnapredajnej

zmluvy plne odôvodňuje záver súdu prvej inštancie o nedostatku skutočnej vážnej vôle S. X. previesť vlastnícke právo k predmetným nehnuteľnostiam na D. F. X.. Nešlo pritom o navonok neprejavovaný vnútorný motív /pohnútku/ S. X. ako to tvrdí žalobkyňa ale skutočne o nedostatok vážnej vôle menovaného, keď táto skutočnosť bola aj druhej strane, D. F. X., podľa objektívneho posúdenia /obsahu osvedčenia Čd. 680/47 zo dňa 28.11.1946/ v čase uzatvorenia zmluvy známa.

21. Čo sa týka otázky pravosti osvedčenia Čd. 680/47 zo dňa 28.11.1946 a odvolania osvedčenia D. F. X. zo dňa 18.2.1947, podpisy S. X. a D. F. X. na osvedčení Čd. 680/47 zo dňa 28.11.1946 sú úradne overené Okresným súdom Ilava a verejným notárom Dr. Igorom Beniačom. Tieto osvedčovacie doložky majú preto charakter verejnej listiny a ako také preukazujú pravdivosť svojho obsahu, teda že osvedčenie Čd. 680/47 zo dňa 28.11.1946 skutočne podpísali S. X. a D. F. X.. Žalobkyňa mohla v konaní preukázať opak uvedeného, čo sa ale nestalo. Na druhej strane podpis D. F. X. na odvolaní osvedčenia zo dňa 18.2.1947 úradne overený nie je a preto postačovala /ako pri iných súkromných listinách/, že žalovaní popreli pravosť podpisu D. F. X. /a to odôvodnene poukazom na odlišnosti oproti podpisu menovaného na osvedčení Čd. 680/47 zo dňa 28.11.1946/ a žalobkyňa potom zaťažovala dôkazné bremeno preukázať pravosť tohto podpisu, čo sa jej rovnako v spore nepodarilo.

22. Pokiaľ ide o samotný obsah osvedčenia Čd. 680/47 zo dňa 28.11.1946, žalobkyňa okrem svojich tvrdení nijako nepreukázala, že by tento nebol autentický. S tým súvisí aj námietka žalobkyne o tom, že v uvedenom osvedčení označené pozemky už v čase podpísania osvedčenia neexistovali, pretože došlo k ich prečíslovaniu. Ako už uviedol súd prvej inštancie, táto chyba nebola podstatná, pretože z doloženej identifikácie parciel vyplynulo jednoznačne, o aké nehnuteľnosti v osvedčení z 28.11.1946 išlo. Z identifikácie pozemkovoknižných parciel Ing. Bronislavy Fíliáčovej, ktorú predložila samotná žalobkyňa vyplynulo, že v dotknutom katastrálnom území došlo po uzatvorení kúpno predajnej zmluvy zo dňa 22.12.1941 v rokoch 1942-1943 k novému mapovaniu a na novej katastrálnej mape z roku 1946 sa už dotknuté pozemky nenachádzajú pod starými parcelnými číslami /ako boli označené v uvedenej kúpno predajnej zmluve/ ale pod novým parcelným číslom. S ohľadom na obdobie uvedených zmien a dátum vyhotovenia osvedčenia Čd. 680/47 dňa 28.11.1946 je preto celkom ospravedliteľné, že v osvedčení Čd. 680/47 zo dňa 28.11.1946 sú dotknuté nehnuteľnosti označené ešte starými parcelnými číslami tak ako boli uvedené v kúpno predajnej zmluve zo dňa 22.12.1941.

23. Rovnako neobstojí ani námietka žalobkyne, že vyslovenie neplatnosti kúpno predajnej zmluvy zo dňa 22.12.1941 súdom prvej inštancie je nesprávne a neobstojí, pretože parcely, ktoré boli predmetom tejto zmluvy už neexistujú. Takéto tvrdenie žalobkyne nemá žiadny právny ani logický základ. Predmetom kúpno predajnej zmluvy zo dňa 22.12.1941 boli nehnuteľnosti-pozemky. Tie boli identifikované, špecifikované ako parcely s príslušnými parcelnými číslami v určitom katastrálnom území. Samotná parcela však nie je predmetom prevodu, tým je pozemok, ktorý určitá parcela len zosobňuje, keď pomocou geometrického určenia a polohového určenia a zobrazenia v katastrálnej mape, v mape určeného operátu alebo v geometrickom pláne pozemok eviduje v katastri nehnuteľností ako parcelu s vyznačením parcelného čísla /resp. v minulosti v pozemkovej knihe alebo v evidencii nehnuteľností/. Ak z nejakého dôvodu dôjde k zmene parcely alebo len parcelného čísla, neznamená to, že nemožno posúdiť platnosť prevodu vlastníckeho práva k pozemku. Môže vyvstať potreba spätnej identifikácie pozemku ak od času posudzovaného právneho úkonu došlo k zmenám parciel alebo parcelných čísiel /ako v tomto prípade/, čo ale nijako neznemožňuje možnosť posúdenia platnosti právneho úkonu.

24. Nakoniec odvolací súd uvádza, že na skutkové tvrdenia žalobkyne z podania zo dňa 31.3.2022 o tom, že S. X. začal scudzovať svoj majetok z dôvodu, že bolo začaté exekučné konanie na jeho majetok, vyhlásená nútená správa a teda aj k uzatvoreniu kúpno predajnej zmluvy s D. F. X. dňa 22.12.1941 došlo z rovnakého dôvodu a nie kvôli jeho židovskému pôvodu ako aj na listinné dôkazy predložené žalobkyňou spolu s týmto podaním, ktoré majú preukazovať majetkové pomery S. X. v čase prevodu dotknutých nehnuteľností, nemohol prihliadať. Žalobkyňa síce v podaní zo dňa 31.3.2022 tvrdí, že ide o prípustné novoty v odvolacom konaní, s čím ale odvolací súd nemôže súhlasiť. V prvom rade novoty v odvolacom konaní musí strana v zmysle § 366 CSP uplatniť v odvolaní, nie v odvolacom konaní ako takom /uvádzacia veta § 366 CSP znie „Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak...“/. Žalobkyňa však svoje nové skutkové tvrdenia a dôkazy o nich uplatnila nie v odvolaní a ani do skončenia lehoty na podanie odvolania proti rozsudku súdu prvej inštancie, ale až vo vyjadrení k vyjadreniu žalovaných na svoje odvolanie, ktoré bolo doručené súdu prvej inštancie dňa 1.4.2022, teda

2 mesiace po skončení odvolacej lehoty, ktorá uplynula dňa 1.2.2022. V tomto nemôže odvolací súd chápať žalobkyne nové skutkové tvrdenia a dôkazy o nich ako novoty v odvolacom konaní.

25. Ďalej odvolací súd uvádza, že aj v prípade, že by žalobkyne nové skutkové tvrdenia a dôkazy o nich z podania zo dňa 31.3.2022 bolo možné z nejakého dôvodu chápať ako novoty uplatnené v odvolacom konaní, nejde o novoty prípustné, na ktoré by mal odvolací súd pri svojom rozhodovaní prihliadať. Nové skutkové tvrdenia žalobkyne a dôkazy o nich boli uplatnené žalobkyňou až po okamihu zákonnej koncentracii konania /vyhlásenie dokazovania súdom prvej inštancie za skončené na pojednávaní dňa 9.12.2021 - § 154 CSP/. Odvolací súd by mohol na ne prihliadať len za splnenia podmienok § 366 CSP, teda len ak sa a) sa týka procesných podmienok, b) sa týka vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu, c) má byť ním preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo d) ho odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie. Odvolací súd však v tomto spore nezistil naplnenie žiadneho z uvedených dôvodov § 366 CSP pre použitie novôt zo strany žalobkyne v odvolacom konaní. Žalobkyňa tvrdí, že tieto skutkové tvrdenia a dôkazy o nich nemohla bez svojej viny uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie, pretože nepredpokladala a nemohla vedieť, že súd prvej inštancie vyhodnotí kúpnopredajnú zmluvu zo dňa 22.12.1941 ako absolútne neplatný právny úkon. Uvedené tvrdenie žalobkyne nezodpovedá skutočnosti. Záver súdu prvej inštancie o neplatnosti kúpnopredajnej zmluvy zo dňa 22.12.1941 je právnym záverom založeným na skutočnostiach, ktoré vyplynuli z dôkazu - osvedčenia Čd. 680/47 zo dňa 28.11.1946, podľa ktorého účastníci zmluvy prehlásili, že kúpnopredajná zmluva, ktorá bola medzi nimi uzatvorená dňa 22.12.1941, bola uzatvorená čisto na základe rasových a politických perzekúcií S. X. a z príkazu pozemkového úradu v Bratislave a bola len čisto formálne, v dôsledku čoho ani kúpna cena nebola vôbec vyplatená. Tento dôkaz mala žalobkyňa k dispozícii už pri podaní žaloby /sama ho pri podaní žaloby súdu prvej inštancie predložila/ a nemôže byť preto na ujmu druhej strane sporu, že si z takéhoto dôkazu nevyvodila skutkové a právne závery o neplatnosti kúpnopredajnej zmluvy zo dňa 22.12.1941 z dôvodu absencie skutočnej vážnej vôle S. X.. Okrem toho tvrdenia o „fiktivnosti“ kúpnopredajnej zmluvy zo dňa 22.12.1941 vniesli do sporu žalovaní už vo svojich vyjadreniach k žalobe žalobkyne /júl 2020/ a teda žalobkyňa mala ešte pred rozhodnutím súdu prvej inštancie k dispozícii tak tvrdenia protistrany ako aj dôkazy, z ktorých mohla vyvodiť eventuálne skutkové a právne závery, ktorými súd prvej inštancie nakoniec odôvodnil svoj rozsudok. Napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie nemohol byť preto pre žalobkyňu prekvapením /aj keď sa s ním nestotožňuje/ a ňou tvrdený dôvod prípustnosti novôt v odvolacom konaní preto neobstojí.

26. Vyššie uvedené závery o neprípustnosti novôt v odvolacom konaní /body 25. a 26./ sa týkajú aj ďalších tvrdení žalobkyne z podania zo dňa 31.3.2022, podľa ktorých jej právny predchodca S. F. Singer nadobudol vlastnícke právo k dotknutým nehnuteľnostiam originárnym spôsobom - pozemkovými úpravami schválenými príslušným orgánom. Tu môže odvolací súd ešte uviesť, že táto argumentácia žalobkyne je mylná už zo samotnej podstaty, pretože ohľadne dotknutých nehnuteľností neboli vykonané pozemkové úpravy podľa zákona č. 330/1991 Zb. o pozemkových úpravách, usporiadaní pozemkového vlastníctva, pozemkových úradoch, pozemkovom fonde a o pozemkových spoločenstvách, pri ktorých pozemkových úpravách v zásade tvrdenia uvádzané žalobkyňou platia. V tomto prípade boli ale predmetné nehnuteľnosti dotknuté nie takýmito pozemkovými úpravami ale konaním o obnove evidencie niektorých pozemkov a právnych vzťahov k nim podľa zákona č. 180/1995 Z.z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom, v ktorom konaní bol schválený Register obnovej evidencie pozemkov /ROEP/. Rozhodnutie o schválení ROEP však v zásade nezakladá účinky tak „prejudiciality“, ako aj „viazanosti súdu inými rozhodnutiami“ (§ 193 a § 194 CSP), a to jednak z dôvodu (iba) deklaratívneho charakteru verejnej listiny, ktorou je rozhodnutie o schválení ROEP a jednak z dôvodu priamo zákonom predpokladanej možnosti „práva na začatie konania podľa osobitného predpisu“ podľa § 137 CSP v prípade, ak dotknutá osoba s obsahom verejnej listiny nesúhlasí /viď napríklad uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7Cdo/291/2019 zo dňa 15. decembra 2020/.

27. Vzhľadom na uvedené závery odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správny.

28. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP. V odvolacom konaní boli žalovaní 1/, 2/, 4/ a 5/ celkom úspešní a preto im patrí nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobkyňi v rozsahu 100% . V odvolacom konaní bola úspešná aj žalovaná 3/, ktorej však preukázane žiadne trovy odvolacieho konania nevznikli a preto jej odvolací súd ich náhradu nepriznal.

29. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu jednohlasne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).